Òrgan d'expressió de la CGT de Catalunya - 9a. època - nº 224 - Març 2021

CatalunyA

8M

MOBILITZA

CGT

#TalMesComAquest

de 1923, el dia 10 de març, els sicaris de la patronal acababen amb la vida de Salvador Seguí, el Noi del Sucre, al carrer Cadena, cantonada amb Sant Rafael del barri del Raval de Barcelona. Seguí, considerat un dels grans de l'anarcosindicalisme que ja fulminat després que pistolers, pagats per la patronal i el govern civil, li disparessin un tret al cap i ferissin a Francesc Coma (també anarcosindicalista) que moriria 3 dies després. Pintor i anarcosindicalista, el Noi del Sucre es convertí ràpidament en un dels símbols de la lluita de la classe treballadora catalana i de l'anarcosindicalisme. El seu cos, se l'emportaren de matinada per enterrar-lo d'amagat a Montjuïc per evitar concentracions i homenatges.

ON ENS TROBEM?

SECRETARIAT PERMANENT DEL COMITÈ CONFEDERAL DE LA CGT DE CATALUNYA

Carrer Burgos, 59 baixos 08014 Barcelona
spccc@cgt.es
Tel. 935120481

FEDERACIONS SECTORIALS

· Federació Metal·lúrgica de Catalunya (FEMEC)
· Federació de Banca, Borsa, Estalvi i Entitats de Crédit
· Federació Catalana d'Indústries Químiques (FECIQ)

FEDERACIONS INTERCOMARCALS

Girona
Av. Sant Narcís 28, ent. 2a 17005 -Girona
cgt_gir@cgtcatalunya.cat
Tel. 972231034. FAX 972231219

Baix Camp/Priorat
Plaça Nen de les Oques 8, 1r D 43202 -Reus
baixc-p@cgtcatalunya.cat
Tel. 977340883

Garraf-Penedès
Lepant, 23, baixos. 08800 -Vilanova i la Geltrú
cgtvng@cgtcatalunya.cat
Tel/FAX 938934261

Alt Camp i Conca de Barberà
Carreer de la Zeta 6, 43800, Valls
cgtaltcampconca@cgtcatalunya.cat

Ponent
Darrere Sant Martí, 15, 1è 25004 -Lleida
lleida@cgtcatalunya.cat
Tel. 973275357. FAX 973271630

Terres de l'Ebre
Casal Popular Panxampla
Francesc Gil de Frederic, 6. 43500 terresebre@cgtcatalunya.cat

FEDERACIONS COMARCALS

Anoia
Carrer Clavells 11 - 08700 -Igualada
cgtanoia@yahoo.es
Tel/FAX 938042985

Tarragona
Plaça Imperial Tarraco, núm. 1 Edifici 2, 3a Planta 43005 -Tarragona
cgttarragona@cgt.es
Tel. 977242580 i FAX 977241528

Baix Llobregat
Cra. Esplugues, 46 - 08940 -Cornellà
correu@cgtbaixllobregat.cat
Tel. 933779163. FAX 933777551

Baix Penedès
Nord, 11-13, 3r. 43700 -El Vendrell
cgt.baix.penedes@gmail.com
Tel/FAX 977660932

Barcelonès Nord
Alfons XII, 109. 08912 -Badalona
cgt_bn@yahoo.es
Tel/FAX 933831803

Garraf-Penedès
Lepant, 23, baixos. 08800 -Vilanova i la Geltrú
cgtvng@cgtcatalunya.cat
Tel/FAX 938934261

Maresme
Unió 38 baixos, 08302 -Mataró
maresme.cgt@gmail.com
Tel/FAX 937908261

Vallès Oriental
Francesc Macià, 51 08100 -Mollet
cgt.mollet.vo@gmail.com
Tel. 935931545. FAX 935793173

Osona
cgt-osona@cgtcatalunya.cat
638675933

FEDERACIONS LOCALS

Barcelona
Carrer Pare Lainez 18-24 08025 -Barcelona
flbcn@cgtbarcelona.org
Tel. 933103362 FAX 933107080

Berga
Balç 4, 08600 -Berga
sad@cgtberga.org
Tel. 938216747

Manresa
Circumval·lació 77, 2n 08240 -Manresa
manre@cgtcatalunya.cat
Tel. 938747260. FAX 938747559

Rubí
Colom, 3-5, 08191 -Rubí,
flcgt_rubi@hotmail.com
Tel/FAX 935881796

Sabadell
Roselló 10, 08207 -Sabadell
cgtsabadell@cgtcatalunya.cat
Tel/FAX 937450197

Terrassa
Ramon Llull, 130-136, 08224 -Terrassa
cgtterrassafl@gmail.com
Tel. 937335006

Castellar del Vallès
Pedrissos, 9 bis, 08211 -Castellar del Vallès
cgt.castellar-v@terra.es,
Tel/FAX 937142121

Sallent
Clos, 5, 08650 -Sallent
sallent@cgtcatalunya.cat
Tel 938370724 -FAX 938206361

Viladecans
C/ Sant Marià 72, 08840 Viladecans
flviladecans@cgtcatalunya.cat
Tel. 936590814 - 610072649

Edició i Coordinació: Manuel Quesada
Disseny i Maquetació: Pau Rigol
Portada: Roser Pinedа
Redacció Catalunya: Manuel Quesada, Pau Rigol, Marta Minguella, Xavi Rojals, Laura Gómez-Pintado, Daniel Mulero, Geard Sandoval, Danisava Marinova, Rosalia Molina, Dídac Salau, Rubén Pàez, José Cabrejas, Julián Guisado, Patricia Muñoz
Col·laboracions: Pilar Frey, Carme Álvarez, Maribel Ramírez, Cynthia Luz, Pilar Martín, Clara M. Rodríguez, Laura Gómez-Pintado, Ingrid Chavarría, Noe Simarro,Irene, Mercè Màrquez, Irene Puig, Dolors Marín, Júlia Artés, Dones Llibertàries i sindicats i seccions sindicals de la CGT de Catalunya.
Redacció i subscripcions: Carrer Burgos, 59 baixos 08014 Barcelona
Tirada: 13.000 exemplars

www.revistacatalunya.cat/ www.fb.com/revistadecatalunya.cat catalunyacgt@cgtcatalunya.cat @RCatalunya

No compartim necessàriament les opinions signades de les col·laboracions

D'acord amb la Llei Orgànica 15/1999 de Protecció de Dades de caràcter personal la CGT informa: a) Les dades personals, nom i adreça dels subscriptors i subscriptores són incorporades a un fitxer automatitzat degudament notificat davant l'Agència de Protecció de Dades, el titular del qual és el Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya i la seva única finalitat és l'enviament d'aquesta publicació. b) Aquesta base de dades està sotmesa a les mesures de seguretat necessàries per tal de garantir la seguretat i confidencialitat en el tractament de les dades de caràcter personal. c) Tot/a subscriptor/a podrà exercir el seus drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició al tractament de les seves dades personals mitjançant comunicació remesa al Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya, als correus electrònics com: cgt-cat@cgtcatalunya.cat o comunicacio@cgtcatalunya.cat bé a Carrer Burgos, 59 baixos 08014 Barcelona.

Plegades donem veu a les nostres lluites, el 8 de març i tots els dies de l'any

Seguint la línia de fa 2 anys, aquest any també el Catalunya de març ha estat escrit per dones.

Malgrat que les veus de les dones son presents a tots els números de la revista, on a més de l'apartat "Les nostres veus: llibertàries i feministes", moltes companyes escriuen sobre lluites i reivindicacions socials i sindicals . I cada vegada aconseguim que més dones s'impliquin i s'atreveixin a escriure encoratjades juntes per aconseguir mostrar les nostres veus a les lluites sindicals, temes socials, internacionals, d'opinió...

Aquest nou exemplar que teniu a les mans, ha estat possible gràcies a l'esforç col·lectiu de moltes companyes, aquest esforç moltes vegades és doble pel triple rol de treballadora, lluitadora sindicalista i mare, que moltes tenen.

Gràcies a totes les que ho hem fet possible. Des de la Roser amb la seva creativitat amb els seus dibuixos i la portada d'aquest número, la Pilar , la Ingrid, la Laura, la Rosalia, la Cyntia, la Maribel, la Mercè, la Clara, la Carme, la Soa, la Noe, les dues Irene, la Caro, la Marta, la Luciana, així com el treball col·lectiu de les companyes d'Ensenyament en les seves seccions: pública, universitat, social, les companyes del SAD de Sabadell, les companyes de Berga i un llarg nom de companyes que han participat i continuen col·laborant, cadascuna amb la seva especialitat i el seu suport. Fem esment a la col·laboració molt especial de la Dolors Marin (escriptora i historiadora), la Carme Valls(metgessa), la Isabel Molina(graduada social), i moltíssimes més.

Us convidem a llegir els articles d'aquest número, on estan reflectides les veus de moltes lluites i de moltes companyes. I així totes i tots podem entendre millor com treballar per aconseguir unes vides dignes, en llibertat i feminista.

Continuarem lluitant el 8M i tots els dies de l'any.

SUMAR

TEMA DEL MES
CONCILIACIÓ LABORAL I FAMILIAR DE QUALITAT 3-5

SINDICAL
PRECARIETAT LABORAL I DE GÈNERE 6
LES EDUCADORES BRESSOL EN PEU DE GUERRA..... 7
MONSERVEIS, L'EXPLOTACIÓ SALVATGE 8
EDUCACIÓ, COVID I DONA 9
L'ASSETJAMENT PSICOLÒGIC A LA FEINA 10
NOTÍCIES SINDICALS 11

OPINIÓ
HE VISCUT MOLTA DISCRIMINACIÓ PER LA MEVA CONDICIÓ 12
MILITÀNCIA EN TEMPS DE COVID 13

L'ENTREVISTA
DONES VALENTES. LORENA I HORTÈNSIA 14-15

EL DOCUMENT
DONA I MEDICINA 16-17

SOCIAL
L'ARMARI QUE ENCARA HI ÉS A LES AULES 18
"NO MORE MATILDAS"... O NO MORE HARRIETS 19

LES NOSTRES VEUS
UNA NOVA GENERACIÓ DE TREBALLADORES… 20-21
PER CANVIAR EL MÓN
RELATS EN FEMENÍ 21

INTERNACIONAL
ALS NOSTRES COMPANYS DE MILITÀNCIA… 22-23

DINAMITA DE CERVELL
LES ANARCOFEMINISTES A LA VAGA DE 1918… 24-25
VISIBILITZEM-NOS HIPÀTIA D'ALEXANDRIA 25

CULTURA I OCI
RECOMANACIONS i RECEPTES 26
HUMOR SOCIAL I PASSATEMPS 27

AL TINTER
COMPAGINAR L'ASSESSORAMENT JURÍDIC… 28

Conciliació laboral i familiar de qualitat

Durant aquesta situació de crisi sanitària i econòmica, que estem vivint, hem constatat que hi ha una càrrega oculta de la pandèmia sobre les dones. S'estan donant infinitat de situacions en les quals les dones ens trobem en situació de desigualtat i s'estan magnificant les desigualtats ja existents; per tant, constatem que tindrà un cost especialment alt per nosaltres.

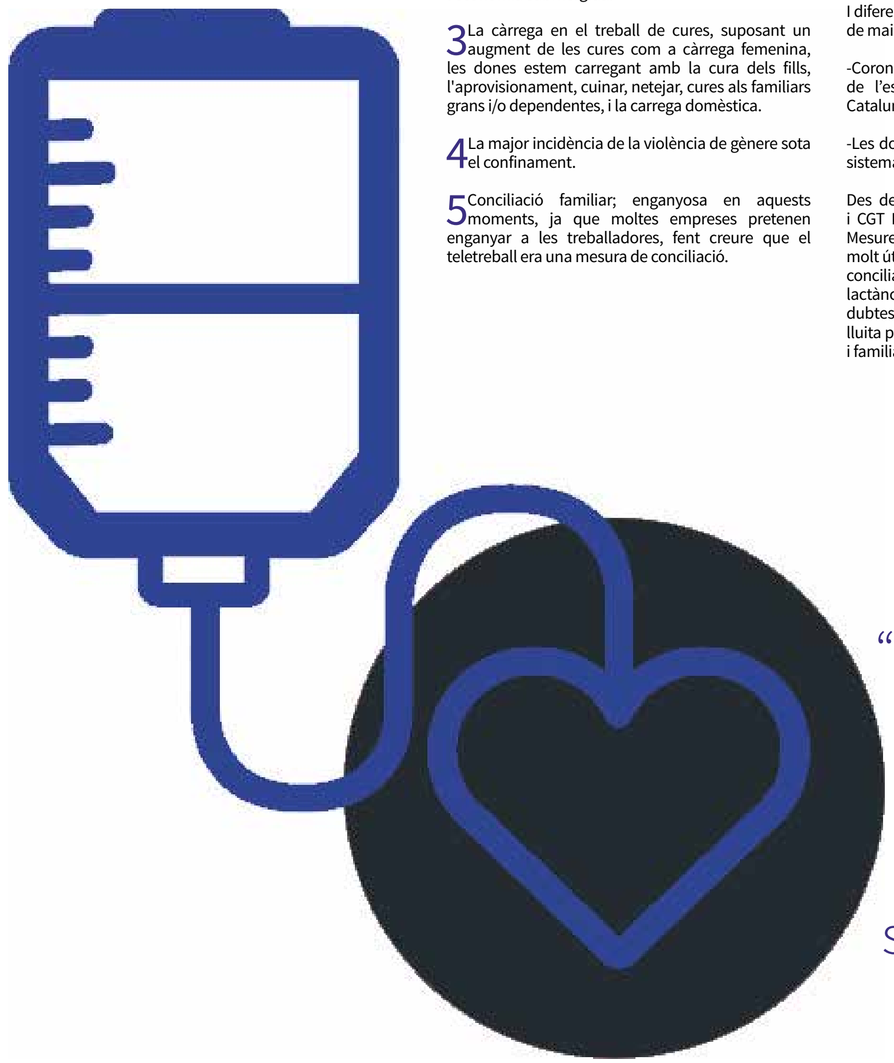

Hi ha uns aspectes que reflecteixen clarament aquestes desigualtats:

1 Les condicions laborals de les dones, amb uns treballs cada vegada més precaritzats.

2 Les mesures econòmiques adoptades pels Governs deixant una altra vegada fora a col·lectius precaritzats i vulnerables, grups socials invisibilitzats com els manters, les treballadores sexuals, les treballadores de la llar, tots i totes treballadores de l'economia submergida.

3 La càrrega en el treball de cures, suposant un augment de les cures com a càrrega femenina, les dones estem carregant amb la cura dels fills, l'aprovisionament, cuinar, netejar, cures als familiars grans i/o dependentes, i la carrega domèstica.

4 La major incidència de la violència de gènere sota el confinament.

5 Conciliació familiar; enganyosa en aquests moments, ja que moltes empreses pretenen enganyar a les treballadores, fent creure que el teletreball era una mesura de conciliació.

Degut a aquesta situació, des dels grups de dones de CGT i la secretària de gènere de Catalunya, hem estat elaborant i difonent diferents manifestos i articles denunciant i explicant com estem patint aquestes situacions de desigualtats:

https://cgtcatalunya.cat/com-la-gestio-de-la-crisis-del-covid-19-esta-afectant-les-dones/

https://cgtcatalunya.cat/el-risc-dembaras-i-lactancia-i-el-covid19-mesures-urgents/

I diferents articles en la Revista Catalunya dels mesos de maig i juny:

-Coronavirus i desigualtats de gènere. Repercussions de l'estat de confinament a les dones. Revista Catalunya. (Maig).

-Les dones ja hem tingut prou, ara exigim canviar el sistema. Revista Catalunya. (Juny).

Des de la Secretaria de Gènere de CGT Catalunya i CGT Berga, s'ha elaborat una Guia de Recursos i Mesures sobre conciliació laboral i familiar. Una eina molt útil per conèixer quines son les mesures reals de conciliació (no s'ha inclòs permisos de maternitat ni lactància), amb la finalitat que serveixi per a resoldre dubtes actuals i que ajudi a les companyes en una lluita per aconseguir una veritable conciliació laboral i familiar de qualitat, en aquest context de crisi. >>

"Posar la vida al centre suposa assumir tenir-ne cura, un treball que s'ha de valorar i compartir"

Actuals mesures de conciliació laboral i familiar

Fins fa molt poc, l'única mesura de conciliació familiar era la reducció de jornada establerta als Estatuts dels Treballadors i Treballadores. Amb l'última modificació del RD 6/2019 s'amplia l'opció d'adaptació de la jornada i la modalitat (treball a distància i teletreball) amb la finalitat de generar una conciliació sense reduir la jornada laboral. Ara, a més, se suma el Plan Me Cuida, pensat expressament per l'actual crisi sanitària, que va entrar en vigor el març de 2020 i prorrogat, de moment, fins finals de maig del 2021.
Així i tot, aquestes mesures de conciliació familiar segueixen sent molt insuficients i evidencien la greu desigualtat de gènere en l'àmbit laboral, la qual repercuteix en diversos àmbits de la nostra vida.
Les actuals mesures de conciliació no pretenen canviar ni els rols de gènere ni la qualitat de les cures i per tant, enforteixen més aquesta segregació vertical. Per tant, més que mai hem d'exigir recursos per atendre les necessitats de cures així com una veritable coresponsabilitat del treball de cures a tota la societat.

La conciliació, en definitiva, concepte de per si poc normalitzat, esdevé en molts casos pràcticament inexistent, sobretot pel que fa a les families monomarentals. Sense oblidar que moltes dones majors de 65 anys viuen soles.

Teletreball

A l'inici d'aquest temps de pandèmia, als mitjans es parlava del teletreball com la gran novetat, una situació estranya, el significat de la qual era una absoluta incògnita: com funcionava, qui podria fer-ho, quina era la seva dimensió real en el món laboral. Per a molts era evident el seu caràcter de privilegi dins del món del treball, perquè no tots els sectors podrien utilitzar-lo com a modalitat. L'emergència sanitària va deixar en evidència que gran part dels àmbits on es podia dur a terme, no estaven preparats per a assumir-lo ni organitzacional ment, ni legalment, ni tècnicament, ni des de la prevenció de riscos laborals. Tot això està canviant ara amb la recent Llei de Teletreball del govern espanyol (Reial Decret Llei 28/2020).
Tot i que alguns convenis contemplen el teletreball també com a mecanisme de conciliació familiar, la situació de confinament ha fet sortir les limitacions que comporta haver de treballar al mateix temps que s'està a cura de menors, avis o persones en situació de dependència. També ha passat que diferents membres de la família han hagut de fer ús de l'ordinador o altres dispositius i connexions a internet i, finalment, ha sortit a la llum la bretxa digital que s'ha fet evident en l'àmbit d'escoles , instituts i llars.
Malgrat tots aquests factors, el teletreball s'ha presentat com una solució immediata i relativament eficaç per a mantenir en funcionament empreses i institucions que, d'una altra manera, haurien posat en perill un gran nombre de llocs de treball. En aquest sentit, un privilegi, quan hem vist una successió d'EROs, ERTOs i acomiadaments per tot arreu que han fet estralls entre la classe treballadora, portant sofriment, incertesa i des protecció a moltíssimes treballadores.
Malauradament, el teletreball sempre fa que es treballi més, es sumen dues hores més a la jornada laboral, es continua connectat més enllà de l'horari laboral.
Per tant, queda demostrat que el teletreball és el parany d'un vell conte d'explotació. El caràcter de novetat del teletreball no és tal: fa anys que hi ha sectors precaritzats i externalitzats que es veuen sotmesos a aquesta organització d'explotació i desconnexió entre treballadores, sistemes especialitzats a afeblir solidaritats. Pensem en tota la gamma de falses autònomes, des de les informàtiques aïllades a casa seva, amb dates de lliurament absurdes que els obliguen a treballar caps de setmana sencers, fins a professorat "col·laborador", aquest últim l'eufemisme utilitzat en la UOC per a denominar aquelles docents precàries que no tenen contractes laborals, sinó "contractació de serveis".

Definitivament, el privilegi es presenta com una explotació aguda i silenciosa, sobre tot per les dones, les quals encara assumeixen més càrregues i majors responsabilitats en la cura d'infants i tasques de la casa.

Dones embarassades i Covid-19

Com hem anat dient, en el transcurs d'aquesta pandèmia hem vist, una vegada més, com s'han ignorat les necessitats intrínseques de les dones en tota la seva diversitat.

L'agressió del Covid-19 suposa un risc major per a les treballadores atès que per raons biològiques, en els cossos nascuts com a dones, impacta el període de gestació, els tractaments per a la reproducció assistida, la cura maternal i la lactància natural, així com també tots els riscos que es poden derivar de compaginar aquests períodes amb la feina. Això suposa un risc físic i psíquic major, ja que es tracta d'una situació emocionalment insofrible gestionar la maternitat i/o lactància amb els possibles contagis als que poden estar exposades en els centres de treball, inclosos els desplaçaments, en l'actual estat en el que ens trobem.

Ara més que mai cal fer prevaldre com a compromís social el dret a la seguretat de la salut de les persones i, principalment, d'aquelles especialment sensibles a l'exposició del Covid-19 o en situacions més vulnerades: famílies monomarentals, excloses i/o violentades, amb fill/es menors de 14 anys, entre d'altres situacions d'opressió.

Una altra conseqüència negativa és que al no existir un suport potent per part de l'Estat cap a la maternitat, moltes empreses eviten contractar, escindeixen o no renoven el contracte de treball a dones amb possibilitat de quedar-se embarassades o que estiguin ja en gestació. Per tant, de tot això podem extreure que quan una dona decideix ser mare se la penalitza al mercat laboral i a més a més, la seva vida es torna més precària.
Per evitar això, cal negociar uns Plans d'Igualtat de qualitat a la nostra feina.

Salut i treball

Un altre punt preocupant de l'impacte de les mesures de conciliació és a l'àmbit de la salut. Com alerten molts col·lectius feministes i de la salut, les actuals mesures forcen que les persones que han de compaginar el treball assalariat amb el treball de cures familiar tinguin una sobrecàrrega que repercuteix directament en el descans, provocant l'esgotament físic i emocional. Segons dades de l'associació Salut Mental Catalunya, aquests episodis d'estrès per no arribar a acomplir degudament totes les tasques, tant productives com reproductives, en molts casos es tradueixen en episodis d'estrès, frustració i angoixa que poden generar problemes de salut mental més greus (depressió, ansietat, trastorn per estrès posttraumàtic, trastorns per consum de tòxics...). En el cas de famílies monoparentals, aquest panorama es veu agreujat tant si la mare ha de teletreballar des de casa, com si ha d'anar a treballar fora.

Observem que s'està produint una total manca de compliment pel que fa a la prevenció de riscos laborals que patim principalment les dones, sense recursos per treballar en condicions i ni tan sols se'ns fan tests de diagnòstic. Una gestió pèssima de la crisi que aboca a la classe treballadora a arriscar-se la salut.

Un clar exemple: La crisi sanitària no ha fet més que evidenciar la greu desigualtat de gènere en les relacions laborals. L'Estat espanyol ha adoptat només

1 mesura per reforçar la seguretat econòmica de les dones. De moment, aquesta mesura es resumeix al Plan Me Cuida, i l'únic avanç que aporta és poder demanar l'adaptació 24 hores abans, enlloc de 15.

Què vol dir "Posar la vida al centre"?

Últimament estem escoltant que cal posar la vida al centre. Però què vol dir això. Que cal tenir en compta que aquesta normalització d'injustícies estructurals, com es denuncia des del feminisme, transcendeix a més la qüestió de gènere (si bé és transversal a la majoria d'elles): afecta també a tots aquells col·lectius que la societat ha anat deixant al marge per poder continuar mantenint l'aparença de ser operatiu i eficient. Estem parlant de les persones que viuen al carrer, de la pobresa crònica, les migrades injustament i il·legalment recloses en els CIES, les persones grans que malviuen en soledat, les que pateixen explotació laboral, l'opacitat d'un sistema penitenciari que segueix considerant-se un espai aliè pel conjunt de la ciutadania, i un llarg etcètera. Una realitat que només acceptem en la mesura en què es manté invisibilitzada. A més l'administració, amb uns serveis d'atenció social insuficients, condemna als col·lectius més precaris a una exclusió social, ampliant-se l'elevada feminització de la pobresa i provocant dificultats econòmiques per poder pagar el lloguer, llum, aigua... Per contra, la ciutadania ens estem organitzant creant xarxes de suport mutu als barris i poblacions; on es segueix lluitant per reivindicacions concretes com la campanya de vaga de lloguers que va començar l'abril del 2020 i que gràcies a aquestes lluites es va aconseguir que el govern aprovés el decret llei que evita desnonaments durant l'estat d'alarma, malgrat que segueixen havent-hi desnonaments per tot arreu.

Posar la vida al centre suposa assumir tenir-ne cura, i és un treball que s'ha de valorar i compartir. Ha d'haver una educació a les escoles des dels primers anys per conèixer la responsabilitat d'assumir al llarg de la vida el compromís de cuidar-la. Alhora, l'obligació de la societat i els governs de quantificar el valor econòmic que suposa, que les dones hagin assumit i assumeixin el fer-se càrrec de les cures de la família. Posar la vida al centre suposa no oblidar a les treballadores de la llar, serveis d'atenció domiciliaria, i sector social, amb unes condicions laborals molt precaritzades i d'explotació, a vegades sense contracte laboral; si arrel de la pandèmia la societat ens hem adonat que son tasques essencials, les hem de valoritzar.

Què podem fer?

Per acabar, volem assenyalar com amb la crisi sanitària i econòmica generada per la pandèmia, ha sortit a la llum la precarietat existent als serveis públics en aquest suposat Estat de Benestar, a causa de les constants retallades d' anys anteriors, que s'ha hagut d'equilibrar amb el sobre esforç de les professionals amb la conseqüent agreujament de la seva salut.

Però també creiem que les crisis ens han de servir per fer-nos veure com n'és d'important la lluita i l'organització social, així com generar xarxes a l'empresa i a tota la societat.

Més que mai hem de lluitar per aconseguir fer possibles els canvis necessaris. Lluitar per la incorporació de la perspectiva de gènere en les polítiques actives de treball, i aprofitar que actualment tenim l'oportunitat de fer-ho negociant uns Plans d'Igualtat de qualitat, que han d'ésser renovats o creats gràcies als nous RD 901/2020 i 902/2020. Aquests Plans d'igualtat són tan important com ho són els Convenis, per tant, totes les millores que podem afegir al Pla tindran la mateixa vigència i validesa que el del Conveni.

Lluitem perquè aquesta crisi no la paguem les de sempre.

Per aconseguir-ho, cal afiliar-nos a un sindicat combatiu i de classe com la CGT. Només organitzades aconseguirem no perdre cap dels drets aconseguits a nivell laboral, sindical, familiar i social. Per aquesta raó és fonamental no quedar-nos aïllades.

Per tot això, és fonamental la lluita per tots els nostres drets i la lluita per posar fi a les situacions de discriminació cap a les dones. I concretament, la lluita per una millora de les condicions laborals, la qual segueix sent fonamental, amb Covid o sense, perquè, malauradament, sense recursos econòmics les dones ens convertim en persones dependent d'un altre o de l'Estat, sense llibertat ni possibilitats d'autorrealizat-nos com a persones.

Des de CGT, i com a dones organitzades no ens aturarem. Continuarem lluitant per aconseguir:
Mesures per prevenir i eradicar la violència de gènere.
La incorporació de la perspectiva feminista en les polítiques actives del treball.

Reconeixement de les cures i de l'àmbit domèstic com a un treball indispensable pel funcionament de la societat

Dotació de recursos per aconseguir una veritable coresponsabilitat del treball de cures.

Exigir el permís retribuït per deure inexcusable com a mecanisme que, per una banda, garanteixi una conciliació laboral i familiar de qualitat que prioritzi la vida enfront del capital i, que per l'altra, l'empresariat assumeixi la seva responsabilitat social.

Exigir la implementació de mesures reals de conciliació a llarg termini, flexibles i adaptades a la situació de cada nucli familiar.

LA POR NO ENS PARALITZARA, CONTINUAREM LLIURES I COMBATIVES, MOVILITZANT-NOS PER UNES VIDES DIGNES.

Rosalia Molina Puyalón . CGT Ensenyament Barcelona
Clara M. Rodríguez Fernández .CGT Berguedà

Rosalia Molina Puyalón i
Clara M. Rodríguez Fernández

CGT Ensenyament Barcelona i CGT Berguedà

EL FIL

Guifos #MemòriaHistòrica
@guifos75
21 de febr. de 2021

El 18 de Setembre del 1992 sota, el govern Pujolista era creada la unitat ABM (Àrea Brigada Mòvil), més coneguda com la BRIMO.
Fem un petit repàs de la seva repressiva història.
Obrim fil

Les seves contundents accions violentes, han estat sempre plenes de polèmiques. Repassem unes quantes dels últims anys.

2002 Una de les primeres accions repressives fou la presa militarment del poble de Torà, Es van denunciar tortures a tres joves detinguts del poble.

2005 Una vaga dels miners de Súria acaba amb una càrrega amb 5 ferits greus. L' acció va escandalitzar a tota la comarca.

2007 La detenció sense cap fonament de la Núria Pórtulas, (Sarrià de Ter). Tots els actes de suport van ser durament reprimits per part dels agents de la BRIMO.

2007 El cas del Kubotan, durant una manifestació del Moviment Okupa, agents de la BRIMO, van utilitzar un punchó anomenat Kubotan, no reglamentari. Un manifestant es va defensar de l'agressió deixant un mosso al terra i exhibint l'arma.

2007 El mes d' Abril celebrant la fira de Balaguer un acte de suport a l'activista Josep Pàmies sindicalista pagès, va acabar amb 8 ferits greus per part de la BRIMO.

2009 Les protestes del Pla Bolonia a les universitats, la BRIMO va fer del seves durant una manifestació per Barcelona. El resultat final 57 ferides i dos mossos comdemnats per agressió.

2011 15-M l'Akelarre de la BRIMO, tothom recorda aquell 27 de Maig per les violentes càrregues per tal de desallotjar la Plaça Catalunya, amb més de cent ferits.

2012 Durant les protestes per la vaga general, Esther Quintana, va perdre un ull per l'impacte d'una bala de goma. Aquell mateix dia un menor de 13 anys era colpejat al cap per agents de la BRIMO a les protestes de Tarragona.

Continua a twetter

Precarietat laboral i gènere

Treball reproductiu i treballs relacionats amb les cures, al punt de mira del sistema capitalista i patriarcal.

El gener de 2020 la direcció de FEMAREC SCCL acomiadava la Silvia, treballadora d'aquesta falsa cooperativa, dos dies després d'haver comunicat oficialment que vivia un embaràs d'alt risc. A ni tan sols 10 minuts de l'hora de plegar, amb presses i manipulacions vàries, l'empresa li fa signar una carta de finalització de contracte amb data 20 de desembre de 2019. Aquell dia era 9 de gener de 2020. Aquell dia l'estaven acomiadant i donant un missatge clar: si et quedes embarassada perds la feina.

A Femarec no teníem secció sindical, algunes treballadores observàvem la injustícia des de la frustració i la soledat de qui pateix la desigualtat però no està organitzada. El Comitè d'empresa, format per CCOO i CSC, amb un llarg historial de mentides, pactes amb la patronal, mala praxis, manipulacions i sobretot, la gran habilitat de "fer veure que aquí no passa res", no era una opció per nosaltres. Així que vàrem decidir acudir a l'advocada del Sector Social del sindicat d'Ensenyament de BCN i a les companyes de Gènere. Les nostres opcions a partir de llavors: demanda judicial i molta acció sindical. Calia fer una passa endavant, organitzar-nos i prendre consciència.

Era el primer cop que ens empoderàvem per moure una campanya de denúncia contra l'empresa. El primer cop que lideràvem una presa de decisions en allò relacionat amb les estratègies d'acció sindical que calia emprar. En aquell moment la majoria de companyes que estàvem donant suport i volíem iniciar l'acció sindical, ja no estàvem treballant a Femarec, molt menys a una secció sindical o amb presència al Comitè. Això ens porta a fer una referència a la imperant i extensa necessitat de la nostra Organització d'actualitzar-se en allò relacionat amb les noves maneres de fer acció sindical. Ens trobàvem també davant una d'una acció sindical que havia de focalitzar-se en la crítica al sistema patriarcal i havia d'implicar també, d'alguna manera, una socialització de la perspectiva feminista en l'acció sindical de l'anarcosindicalisme.

Femarec no és el primer cop que acomiada una treballadora per motiu d'embaràs i, a més, algunes portàvem mesos o anys treballant allà, vivint el maltractament i l'explotació que com a mètode la direcció de Femarec (amb la connivència del Comitè d'Empresa) empra cap a treballadores i usuàries. "No són casos aïllats" la conclusió indiscutible. No són casos aïllats a Femarec i no són casos aïllats al Sector Social perquè no són casos aïllats a un mercat laboral que s'alimenta de la misèria que generen patriarcat i capitalisme, l'aliança més criminal que coneixem.

El judici se celebraria el 24 de gener de 2021 i, per llavors, hauríem iniciat una campanya de visibilització del cas amb un doble objectiu: donar suport a la companya i denunciar la doble precarietat a la que ens veiem abocades les dones. No només ens enfrontàvem a

una empresa molt poderosa a dins del sector social, amb molts contactes polítics, sinó també a una justícia que és de per sí profundament patriarcal i burgesa.

Finalment el judici no va celebrar-se perquè nosaltres havíem ampliat la demanda el dia abans, però l'empresa va voler pactar amb una quantitat irrisòria, reconeixent que l'acomiadament "no s'havia fet correctament". La companya tenia clar no negociar i així ho va fer. El judici es farà el proper mes de novembre. Nosaltres seguirem amb la nostra campanya de visibilització i denúncia, recollint testimonis (que són molts) i duent a terme les estratègies de l'acció sindical que considerem més oportunes. Aprenent dia a dia i des de l'anarcosindicalisme, l'acció directa, la solidaritat, el suport mutu i el feminisme; perquè si ens toquen a una, responem totes.

Per acabar, d'aquest conflicte és inevitable destacar com de transversal és la precarietat que ens travessa. Com et toca quan pertanys a la classe treballadora i com és pràcticament impossible desfer-te d'ella quan ets dona, trans, de gènere dissident, migrant o amb diversitat funcional. També cal fer èmfasi en la precarietat del sector social. **Un sector feminitzat, com ho està tot allò relacionat amb les cures. Allò més castigat i desvalorització pel sistema capitalista i l'economia mercantilista. Aquest sistema també ha estat l'encarregat de desvalorització el treball reproductiu, eix que aquesta lluita sindical també ha tocat. No ens cansarem de dir que és aquest treball reproductiu el que sosté la vida.**

Laura Gómez-Pintado

Grup de Treball de Gènere Ensenyament

Les educadores bressol en peu de guerra

Fa uns mesos, la Secció Sindical Estatal de CGT a CEDIPSA (grup CEPSA) va escriure un primer capítol d'aquesta interminable pel·lícula, digna de les millors sagues cinematogràfiques. Malauradament, un dels conflictes amb la companyia continua sense resoldre's. És l'assetjament laboral i sexual per raó de sexe a les estacions de servei.

Després de diverses concentracions i manifestacions a algunes benzineres i davant la seu central de CEDIPSA a Barcelona, que es va dur a terme amb el suport i la col·laboració de les companyes de Gènere de la CGT de Catalunya, no hem trobat cap manera d'establir comunicació amb l'empresa.

En aspectes tan dispars com el model de negoci i el greu problema de l'assetjament en el món laboral, veiem el mateix resultat: la salut de les persones treballadores es veu disminuïda de manera alarmant, tant física com psicològicament.

En el primer cas denunciat, d'una companya expenedora, presumpta víctima tant d'assetjament laboral com sexual per part del seu superior jeràrquic, l'empresa va declarar el presumpte assetjador "no culpable". No obstant això, després de mesos d'angoixa, reflectida en la salut de la nostra companya, s'ha obtingut resolució d'Inspecció de Treball a la nostra denuncia, on diu "... a l'empresa s'ha donat una conducta d'assetjament sexual per part d'un cap d'estació a una expenedora".

El que Cepsa està permetent a les seves estacions de servei són casos tan durs com els descrits per una altra companya, una de les quatre protagonistes del segon cas denunciat per aquesta Secció Sindical contra el seu superior jeràrquic i ajudant, i és la següent:

"He viscut en primera persona, a Cedipsa, assetjament laboral. Ha estat un temps difícil, que arriba a minvar la teva autoestima. Crits, discriminació, humiliacions i tot això patint en silenci. Fins que un dia, la ment es trenca i ja no saps qui ets.... Quan, per fi, trobes una mà estesa per començar a actuar i solucionar-ho, pots iniciar la sortida d'aquest túnel negre.

Com a part del procés, et trobes amb una empresa que mai es portarà a terme.

Amb aquestes notes, només vull ajudar aquelles persones que pateixen la mateixa situació que jo. Que no tinguin por. Que denuncien tots els abusos. Sempre trobaran el suport i l'ajuda necessària. Gràcies"

Per tant, és més que clar que CEPSA empara l'assetjament a CEDIPSA, es limiten a un compliment dels requisits més mínims, creant "paripés de protocols d'assetjament laboral", simples "còpia i pega" de la legislació vigent, i esperen que sigui la Justícia o Inspecció de Treball els que resolen aquests processos, donada la ineptitud de les persones, tan poc formades en la matèria, que actuen com a instructors de les causes.

L'altre conflicte amb l'empresa es refereix als anomenats "fals autònoms". Parlem dels COFOS, un sistema de gestió d'estació de servei, una forma de negoci ideal per a l'empresa i l' autoexplotació dels treballadors.Un gran treball d'aquesta Secció Sindical, buscant benzinera a Cedipsa, assetjament laboral. Ha estat un temps difícil, que arriba a minvar la teva autoestima. Crits, discriminació, humiliacions i tot això patint en silenci. Fins que un dia, la ment es trenca i ja no saps qui ets.... Quan, per fi, trobes una mà estesa per començar a actuar i solucionar-ho, pots iniciar la sortida d'aquest túnel negre.

Com a part del procés, et trobes amb una empresa que mai es portarà a terme.

Amb aquestes notes, només vull ajudar aquelles persones que pateixen la mateixa situació que jo. Que no tinguin por. Que denuncien tots els abusos. Sempre trobaran el suport i l'ajuda necessària. Gràcies"

Per tant, és més que clar que CEPSA empara l'assetjament a CEDIPSA, es limiten a un compliment dels requisits més mínims, creant "paripés de protocols d'assetjament laboral", simples "còpia i pega" de la legislació vigent, i esperen que sigui la Justícia o Inspecció de Treball els que resolen aquests processos, donada la ineptitud de les persones, tan poc formades en la matèria, que actuen com a instructors de les causes.

L'altre conflicte amb l'empresa es refereix als anomenats "fals autònoms". Parlem dels COFOS, un sistema de gestió d'estació de servei, una forma de negoci ideal per a l'empresa i l' autoexplotació dels treballadors.Un gran treball d'aquesta Secció Sindical, buscant benzinera per benzinera, província per província, arribant a denunciar 209 centres de treball, on es beneficien sense cap humanitat de les persones i vulneren tot tipus de regulacions i drets laborals. L'esforç, però, no ha estat en va ja que aviat sortirà una resolució favorable per part de l'autoritat laboral que porta la nostra denúncia.

Continuarà...

Ingrid Chavarria de Ros

CGT CEB-IMEB

EL SEMÀFOR FEMINISTA

Josep Lluís Trapero

El flamant cap dels mossos, processat i absolt, ha estat restituït i ha tornat com a èpic heroi de no sabem ben bé quina causa contra la injustícia espanyola. Com a heroi de guerra doncs, s'ha dedicat aquestes setmanes enrere a fer de psicòpata, ell i la seva pandilla de psicòpates, pels carrers de Barcelona. El seu menú preferit, manifestants i, concretament, els seus caps i els seus ulls. Al barri dèiem una cosa "trapera" era quelcom cutre, mal fet, de dubtosa utilitat. El mateix ens passa amb aquest menjamerdes, és cutre, de dubtosa utilitat i no mereix l'aire que respira. Ni ell, ni la seva quadrilla de gossos enfarlopats.

Josep Sánchez Llibre

Un dels altres herois de la catalanitat és el senyor, l'il·lustríssim Josep Sánchez Llibre. Home d'ordre, fet a sí mateix, emprenedor, i no sabem quantes xuminades més, s'ha erigit com el defensor de l'ordre i la repressió a Barcelona. El màxim representant de la Patronal catalana ha sortit a la palestra a il·luminar-nos amb la seva supina capacitat. No et preocupis Josep, el moviment obrer té memòria, i arribat el cas sabrem apreciar la teva aportació en la criminalització de la protesta d'aquests dies.

Espejel López

Aquesta dona és la presidenta del tribunal que ha enviat al raper Pablo Hasél a la presó. De connexions més que dubtoses, molt vinculada a Dolores de Cospedal que, recordem, és la secretària general del PP, ningú pot dir que no sigui una jutge imparcial. Així ho ha demostrat amb la perillosíssima situació que suposava que un raper lleidatà cantés veritats com punys. Gràcies jutgessa, salvapàtries com tu demostren que la separació de poders, òbviament, és una mentida com un piano.

Fernando Grande-Marlaska

Ja era conegut aquest personatge pels moviments socials, sindicals i independentistes de l'estat. No són poques les tortures denunciades sota el seu auspici a militants de moviments contestataris de l'estat espanyol. Ara, però, Marlaska, que forma part del govern més progressista de la història -no ho oblidem-, tanca a la gàbia a qui canta contra el rei i elogia els qui parlen d'afusellar a 26 milions de persones. Ens ha donat una lliçó d'imparcialitat que despertaria un mort (en cal viva)..

Monserveis, l'explotació salvatge

L'atenció domiciliària, plena d'abusos, irregularitats i explotació cap a les persones més vulnerables: dones immigrants sense papers.

Durant el mes d'agost de 2018 la CGT del Berguedà va tenir un conflicte amb l'empresa Monserveis (Solubages SL) dedicada a l'atenció domiciliària per un acomiadament i un deute a una treballadora. A partir d'aquí vam descobrir que l'empresa s'enriquia bàsicament amb l'explotació laboral de persones en situació vulnerable: dones immigrants sense papers amb jornades interminables i sous de misèria. Tot i que les condicions laborals precàries eren una pràctica habitual per totes les treballadores. És per això que vam denunciar a l'empresa a la Inspecció de Treball, la qual va fer públic que l'empresa seria multada i el cas passaria a la fiscalia. Inspecció havia pogut comprovar que més de 50 persones treballen sense estar donades d'alta a la seguretat social (han pogut acreditar-ne 52). De les quals 30 no tenien permís de residència ni de treball. Diverses treballadores van poder començar els tràmits per aconseguir els seus papers ja que l'informe demostrava la relació laboral. Actualment s'han sumat 29 casos més denunciats.

A partir de llavors des de la CGT vam fer diverses crides per les xarxes socials a les treballadores de l'empresa per organitzar-se. Vam parlar amb moltes i això ens va permetre posar 6 denúncies més a la Inspecció i 2 als jutjats durant el setembre de 2019. L'octubre fèiem la Secció Sindical de la CGT a l'empresa Monserveis, en formaven part tant treballadores amb papers com sense papers i vam presentar a l'empresa una taula reivindicativa. L'endemà de comunicar la creació de la secció feien fora la nostra delegada sindical, la Lorena, que no tenia papers per intentar evitar negar la relació laboral, però ja era tard perquè havíem posat denuncia a Inspecció pel seu cas i ja havien comprovat la relació laboral. A la empresa junt amb el comunicat de creació de la secció, s'adjuntava l'acta d'infracció de la Inspecció i la nostra taula reivindicativa: Què tothom estes donat d'alta a la seguretat social i les que ja ho estaven cotitzessin per les hores reals que feien, cobrar segons marca el conveni i per la categoria real de la qual treballaven i pagament dels deutes d'un any. Un cop acomiadada vam fer la denúncia ja que es tracta d'un acomiadament nul per vulneració dels seus drets sindicals i també vam denunciar els deutes d'un any. El judici serà el proper 25 de març.

> "L'endemà de comunicar la creació de la secció sindical, feien fora la nostra delegada"

Seguidament des de la UGT (Lluís Galleguet) es va pactar unes eleccions sindicals posant a l'Eva Serrat, esposa de l'amo, Xavier Pubill i a l'Eduard Flores, el seu soci.

El mes de desembre de 2019 la CGT denunciàvem el cas a la Fiscalia de Manresa. Però els explotadors per evitar pagar les multes i els deutes amb les treballadores i que ho paguem tots a través de FOGASA, planegen tancar l'empresa però quedar-se amb el negoci creant una de nova, (la qual podria ésser Unicuidat, Activa't Domiciaria SL), passant els clients a aquesta. Això, gràcies a Georgina Munells Martori una dona de palla, administradora de moltes empreses. Així l'empresa es va declarar voluntàriament en concurs d'a creedors. El Xavier i l'Eduardo informaven a través del segon delegat de la UGT (un pobre home posat a dir per l'empresa) que farien un ERO i tancaria i uns dies després (el 28 de desembre com si fos una innocentada) informava que una empresa estava interessada a comprar Solubages SL. Tal i com ja havíem denunciat a Inspecció de Treball, Fiscalia i la premsa.

Cal que tothom tingui clara la jugada que fan aquests explotadors i cal que exigim a l'administració que actuï i no deixi fer.

Actualment, les treballadores només han cobrat la meitat de la nòmina de desembre i gener, en principi seguint les indicacions de l'administrador concursal Fernando Redondo García.

Des de CGT Berguedà, a part de fer totes aquestes denúncies per la via legal, les entrevistes amb totes aquestes treballadores, les denúncies a les xarxes social i altres mitjans, hem convocat desenes d'accions davant de la seu de les seves oficines a Berga, ara mateix tancada i de la seu a Manresa, aquí amb el suport de col·lectius com la PAHC Bages, les Aamas (Assemblea d'afectades pel Masclisme i el Patriarcat) i altres.

No és l'única empresa del sector que s'enriqueix a costa de l'explotació de les persones més vulnerables de la societat. La vulnerabilitat en que les deixa la legislació permet més explotació i abús del empresariat sobre elles. I no ens enganyem la societat ho accepta, perquè al final és com si els fes un favor en aquesta "pobra gent". Tampoc és l'únic sector on passa.

Seguirem denunciant totes les irregularitats de les quals tinguem coneixement i seguirem lluitant contra l'explotació i els abusos laborals que per desgràcia són tant habituals a la nostra comarca.

Clara M. Rodríguez Fernández

CGT Berguedà

Educació, covid i dona

El patriarcat contraataca, nosaltres fem Vaga feminista.

La vida a les aules mai ha estat aliena a l'estructura patriarcal que estem immerses. Ara, patint encara unes retallades que van començar fa deu anys amb l'excusa de la crisi econòmica, li hem de sumar les polítiques generades per la crisi COVID, que no afavoreixen a caminar cap al feminisme en el món de l'educació, i ara detallarem l'anàlisi al respecte.

Existeix la percepció que l'administració no fa diferències entre homes i dones en relació als salaris o a l'ocupació de càrrecs de responsabilitat, però a l'hora de la veritat, observem com són les dones les que estan sotmeses a més discriminacions. Les docents també pateixen el famós sostre de vidre i les desigualtats salarials. Les dades evidencien que les dones en els càrrecs de direcció ocupen un 50% del total, una xifra que representa una infrarepresentació tenint en compte que constitueixen, depenent de l'etapa escolar, entre un 60 i 90% del col·lectiu.

A més, dintre de l'àmbit educatiu, no tothom té les mateixes condicions laborals. L'externalització de serveis està cada vegada més present als centres escolars. No és casualitat que el sector social i el del lleure, on la majoria són dones, tingui molt menys prestigi, i pateixi més precarització econòmica. Un àmbit, que tot i ser essencial, està oblidat per les administracions públiques. És més, cada vegada està més privatitzat, fet que representa un augment de la vulneració dels drets de les treballadores per part de les empreses externalitzades.

Un altre maltracte institucional recau en l'alt percentatge de temporalitat i conseqüent precarietat, ja que l'educació és un col·lectiu feminitzat i per tant, són les dones qui en queden afectades directament. Per exemple, a Catalunya el col·lectiu docent està format per un 70% de dones i el percentatge de temporalitat és del 45,6%, gairebé 6 vegades més del que marca la normativa.

A més, en l'àmbit educatiu el fet d'estar embarassada també es penalitza. De manera sistemàtica hi ha dones que perden la feina quan comuniquen el seu embaràs, tant en l'àmbit privat com en el públic, vulnerant així la LLEI 17/2015, d'igualtat efectiva de dones i homes. En l'àmbit públic l'aprovació del decret de plantilles al 2014, on es regulen els procediments per definir el perfil i la provisió dels llocs de treball va obrir la porta a uns processos de selecció injustos, subjectius i desiguals, on les dones embarassades tornen a quedar més desemparades. A l'àmbit privat un exemple recent és el de l'empresa FEMAREC SL, que va ser denunciada per la CGT per l'acomiadament d'una de les seves treballadores pel fet d'estar embarassada.

Amb la Covid les dones paguem encara més els plats trencats: els exemples de precarització en l'àmbit de les treballadores del sector educatiu (docents, monitores, vetlladores, integradores socials, cuineres, personal de neteja, educadores socials) es va evidenciar amb múltiples formes: substitutes sense nomenaments, compaginar cures amb el teletreball, ERTOs fins i tot quan l'administració assegurava el pagament dels salaris, com és el cas de l'empresa AliemntArt-Servei d'Àpats, que va desestimar l'oferta de l'Ajuntament de Barcelona i va enviar les treballadores igualment a l'ERTO. Totes dones.

Així mateix, també ens hem trobat amb el maltractament del personal considerat vulnerable, entre elles, embarassades. Manca d'un permís de conciliació familiar en el cas de menors a càrrec confinats preventivament. Oposicions en condicions infrahumanes, amb alt risc de contagi i injustes per moltes dones amb càrregues familiars. Oposicions de les Tècniques d'Educació Infantil, que suposen un ERO encobert. O la baixada de categoria laboral de les educadores bressol.

Així i tot, el que sí que ha estat en augment és el discurs de rentada de cara que fa l'administració sobre coeducació, unes paraules boniques que no van de la ma de recursos, unes paraules que queden en paper mullat i que no acompanyen la realitat ni la transformen. Una realitat on les alumnes continuen patint molts abusos pel fet d'haver nascut amb genitals femenins: tant abusos sexuals, com més assetjament per les xarxes socials, com poder gaudir de menys espais als patis en els centres escolars… unes alumnes que tot i treure millors notes que els seus companys saben que els seus currículums no tindran la mateixa validesa, només pel fet de tenir cara de dona.

Tal com afirmava Naomi Klein, en una situació excepcional de caos generalitzat, s'implanten idees i mesures que fa temps que es planifiquen, aprofitant el desconcert de la població i la impossibilitat d'aquesta per organitzar-se i combatre-ho.

Tot i així la por no ens ha paralitzat. És cert que la situació actual de pandèmia posa molts entrebancs a la lluita de les treballadores. Les retallades de drets, els confinaments parcials, i la dificultat de relacionar-se fan encara més grossa l'atomització que ja patim des que el capitalisme i el campi qui pugui (individualisme i darwinisme social) han penetrat en els nostres cossos i ments, des dels anys 80 i des de tots els àmbits (polític, econòmic, educatiu i comunicatiu).

Però la pandèmia també ha servit per fer aflorar aquesta reflexió, per veure la importància de tenir uns serveis 100% públics, d'organitzar-se i estar juntes per fer front als embats del poder.

Tot i les restriccions, hem estat als carrers, protegint-nos, mantenint les mesures de seguretat, però sense renunciar als nostres drets fonamentals i superant les pors i les contradiccions. I continuarem sent-hi, de múltiples maneres, però juntes, per conjurar aquest suposat únic món possible, que ni és únic ni és ja possible.

Per això enguany, la CGT Ensenyament donem suport a la vaga general feminista, tot i les inclemències de la pandèmia, perquè un altre cop, hem sigut les dones les que més hem pagat els plats trencats.

Ingrid Chavarria de Ros i
Noe Simarro López

CGT Ensenyament

L'assetjament psicològic a la feina

Heinz Leymann, psiquiatra alemany 1932-1999, va definir l'assetjament psicològic a la feina, com la situació en què una persona o grup de persones actuen amb violència psicològica extrema vers a un altre, sistemàticament (almenys una vegada a la setmana) i durant un període prolongat de temps (mínim sis mesos) en el lloc de treball.

L'assetjament psicològic en el treball es descriu a la NTP 854, "Acoso psicológico en el trabajo", detallant la publicació de l'esmentat psiquiatra designant el terme "mobbing" per aquest fenomen.

Una de les característiques del mobbing és que es tracta d´una relació asimètrica entre les dues parts, on l'assetjador té més recursos, més poder o més suports que la part assetjada.

L'assetjament laboral psicològic s'exerceix especialment a través de quatre mecanismes:

> Manipulació de la comunicació
> Manipulació del treball
> Accions contra la reputació o dignitat i
> Situacions discriminatòries respecte a la resta de treballadores/rs

La treballadora sent que els seus assetjadors tenen una intenció explícita de perjudicar-la, resultant una amenaça per a la seva integritat, sovint no sap com fer front a la situació, ni com controlar les reaccions emocionals que genera.

El fracàs davant el mobbing i en el control de l'ansietat desencadena una patologia pròpia de l'estrès que es crònica i s'agreuja progressivament.

Altres tipus d'assetjament: sexual i per raó de sexe:

Assetjament sexual: El Codi Penal defineix al seu Article 184.1 l'assetjament sexual com "El que sol·licita favors sexuals, per si mateix o per a un tercer, en el context d'una relació laboral, docent o de prestació de serveis en curs o habitual, i amb aquest comportament provoca a la víctima una situació objectiva i greument intimidatòria, hostil o humiliant"

Un fet rellevant sobre la freqüència de l'assetjament sexual és que la majoria de les víctimes estan sotmeses a episodis repetitius d'assetjament i no a incidents aïllats.

Hi ha dos aspectes que influeixen en l'aparició de l'assetjament sexual dins d´una organització: el clima organitzatiu i si el context és masculí o femení.

El clima organitzatiu fa referència a aquelles característiques de l'organització que fan més fàcil la existencia d´un clima de tolerància cap a l'assetjament sexual.

La segona variable fa referència a si predominen els homes o les dones i si el tipus de tasques són predominantment masculines o femenines, les dones que treballen en contextos predominantment masculins tenen més probabilitats de patir assetjament sexual.

L'assetjament sexual té un impacte molt negatiu en el benestar psicològic de la víctima i la seva relació amb el món laboral, no cal que estigui exposada a altes freqüències d'assetjament sexual per experimentar aquestes conseqüències negatives.

Assetjament per raó de sexe: la Llei Orgànica 3/2007, per a la igualtat efectiva de dones i homes, defineix l'assetjament per raó de sexe com "qualsevol comportament realitzat sobre la base del sexe d'una persona, amb la finalitat o efecte d'atacar la seva dignitat i crear un entorn intimidatori, degradant o ofensiu".

Establint en el seu Article 8 que qualsevol tractament desfavorable per a les dones en relació amb l'embaràs o la maternitat es considera discriminació directa per raó de sexe.

Discriminació per maternitat

Entre els casos d'assetjament hi ha conductes que impliquen un tracte desfavorable de la treballadora relacionada amb l'embaràs i la maternitat.

L'embaràs i la maternitat de les dones treballadores sovint són motiu de discriminació, durant aquests períodes tenen una major vulnerabilitat a ser assetjades i discriminades a l'hora d'accedir-hi als llocs de treball, igualtat d'oportunitats i en termes d'acomiadament.

Les dones embarassades i les mares lactants requereixen una protecció especial per prevenir danys a la seva salut i a la de les seves filles o fills, i enfront la discriminació i els acomiadaments.

Conveni i Recomanació de la OIT

El Conveni 190 de la OIT sobre violència i assetjament, 2019, que entrarà en vigor el 25 de juny d´aquest any 2021, estableix el dret de cada persona a un món de treball lliure de violència i assetjament, i reconeix que la violència i l'assetjament en el món laboral constitueixen una violació dels drets humans, són una amenaça per a la igualtat d'oportunitats i incompatibles amb un treball digne.

El Conveni obliga a crear un entorn de tolerància zero a la violència i l'assetjament per tal de facilitar la prevenció d'aquests comportaments, i que tots els actors del món laboral s'abstinguin de recórrer a la violència i l'assetjament, prevenir-los i combatre'ls.

La Recomanació 206 de la OIT sobre Violència i Assetjament, 2019, és complementària al Conveni 190 amb l´objectiu d´adoptar i implementar un enfocament inclusiu, integrat i sensible al gènere, orientat a abordar la violència i l'assetjament laboral en la legislació, seguretat i salut laboral, igualtat, no discriminació i dret penal.

Les conseqüències de l´assetjament psicològic a la feina poden arribar a ser molt greus: augment de problemes de salut mental i de símptomes fisiològics, afectació a l´entorn personal de la víctima, clima laboral negatiu, augment de l´absentisme, reducció de la productivitat...

Per preveure i actuar immediatament davant aquest tipus de situacions és necessari que les organitzacions tinguin una política de tolerància zero enfront l´assetjament, disposar d´un protocol d´actuació, informar i formar al respecte, i realitzar les avaluacions de riscos psicosocials tenint en compte els factors relacionats amb la probabilitat de que es produeixi violència i assetjament dins l´àmbit laboral.

> “En las sociedades de nuestro mundo occidental, altamente industrializado, el lugar de trabajo constituye el último campo de batalla en el que una persona puede matar a otra sin ningún riesgo de llegar a ser procesada ante un tribunal”
>
> Heinz Leymann, 1932-1999

Pilar Frey Martínez

Dones Llibertàries

NOTÍCIES SINDICALS

Vaga a la sanitat catalana el 10 de març

El col·lectiu sanitari, al focus mediàtic en els últims mesos pel desgast físic i mental acumulat a causa de la pandèmia, està cridat a una vaga sectorial per al 10 de març. La Mesa Sindical de Sanitat de Catalunya -formada pels sindicats CGT Catalunya, USOC, Infermeres de Catalunya, CATAC-CTS-IAC, COSl i PSI Lluitem- ha anunciat la convocatòria.

Tot el personal sanitari està convocat a una vaga general el proper 10 de març i Ara bé, la campanya no acabarà amb la jornada del 10 de març. La Mesa Sindical de Sanitat també convoca al mateix personal a una vaga indefinida en format d'aturades parcials que començarà el dilluns 15 de març i s'allargarà “de forma indefinida” cada dilluns. Les aturades estan estipulades de 4 a 6 de la matinada, de 8 a 10 del matí i de 18 a 20 del vespre. Aquestes mobilitzacions s'emmarquen dins les protestes i reivindicacions del col·lectiu de professionals sanitaris del país que, ja col·lapsats abans de la pandèmia, estan patint amb la Covid-19 un retrocés en els seus drets i, per tant, una pèrdua de drets generals de tota la ciutadania en empitjorar de forma greu el sistema sanitari públic.

Condemnen Parcs i Jardins per dos casos d'assetjament laboral a la brigada

Un jutge ha condemnat l'Institut Municipal de Parcs i Jardins, que depèn de l'Ajuntament, a pagar 15.000 euros d'indemnització a dues treballadores de l'empresa que, segons la sentència, han “sofert assetjament per raó de sexe” per part d'un superior. Una vegada coneguda la sentència de la Justícia, la CGT ha demanat la dimissió del regidor responsable de Parcs i Jardins, Eloi Badia, i del gerent de l'empresa, Francesc Jiménez.
Malgrat que el gerent ha estat absolt, la CGT considera que Jiménez és responsable de mitigar els expedients disciplinaris de l'agressor, del trasllat de l'entorn que va atestar a favor de les agredides i de la repressió sindical” sobre la delegada d'Igualtat, Azucena Sánchez, qui ha estat traslladada a una altra destinació. L'assetjador ha estat ascendit com confirma l'Ajuntament, tot i que s'excusa en què aquest ascens es va produir abans que Parcs i Jardins tingués coneixement dels fets.

Èxit de la 1a vaga de les treballadores TEEI

Èxit durant la 1a vaga de les educadores infantils del Departament d'Educació en una jornada de lluita convocada per la CGT i la Plataforma d'Interines TEEI. La Plataforma d'Interines TEEI de Catalunya i la Federació d'Ensenyament de CGT Catalunya valoren molt positivament la jornada de vaga portada a terme el passat divendres 26 de febrer i a la qual s'hi ha sumat gairebé una quarta part de la plantilla (un 25% en el conjunt del territori català). Recordem que és la primera vaga de TEEI des de la incorporació d'aquesta figura fa 16 anys. El col·lectiu fa temps que denuncia que treballa als centres educatius en una situació de “precarietat crònica” ja que, segons apunten, hi ha treballadors que hi són “des del curs 2004-05 amb contractes d'interinitat” i, per tant, amb caràcter temporal. En aquest sentit, la plataforma reclama que aquests treballadors siguin fixos, és a dir, que tinguin un contracte fix com a empleats públics i no pas que vagin encadenant successivament contractes temporals i d'interinatge, com els passa ara.

La Diputació de Barcelona condemnada a indemnitzar una treballadora

El Jutjat Social núm. 33 de Barcelona va dictar sentència a finals del proppassat mes de gener contra la Diputació de Barcelona, arran de la demanda presentada per una treballadora per incompliment reiterat durant anys de la normativa en matèria de prevenció de riscos laborals, en perjudici de la seva salut. En la mateixa es condemna la Diputació a abonar la quantitat de 5.000 EUR a la companya, en concepte d'indemnització pels danys i perjudicis que aquesta li ha ocasionat. Si bé la sentència pot ser recorreguda en segona instància, i probablement la Diba (com acostuma) així ho farà, dita sentència acredita que durant un període de 4-5 anys, la companya s'ha vist sotmesa contra la seva voluntat, i sota la mirada passiva i mancada d'empatia de la Gerència d'estades temporals i respir, ubicada a les Llars Mundet, a un autèntic calvari de reclamacions fetes pels delegats i delegades de prevenció, denúncies a Inspecció de Treball i, en última instància, als òrgans judicials, per poder aconseguir que l'empresa finalment ta reubiqués en un lloc de treball adequat en compliment de la legislació vigent.

La Sala del Social del Suprem eleva els plans d'igualtat a la categoria de conveni col·lectiu.

Els plans d'igualtat tenen rang de conveni col·lectiu i l'ús de la comissió «ad hoc» per a negociar aquests plans es limita als casos en què expressament la llei estableix. Així ho indica la sentència 95/2021 del Tribunal Suprem de 26 de gener de 2021 (recurs 50/2020), que ha vingut a justificar el perquè d'aquesta obligació.
En l'article 45.1 de la Llei Orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva d'homes i dones, la Llei determinava que el pla d'igualtat havia de negociar-se amb els representants legals dels treballadors en la forma que es determini en la legislació laboral. El Tribunal Suprem, en la seva sentència, afirma que no és vàlid per a la negociació. Per consegüent, un primer punt important i destacat d'aquesta sentència és que no equipés el pla d'igualtat a un Pacte Col·lectiu que pogués aconseguir-se entre empreses i els seus treballadors, sinó que entén constitueix un conveni col·lectiu d'àmbit empresarial i, com a tal negociació col·lectiva, reservada als subjectes que la llei legitima per als acords col·lectius estatutaris.

Eleccions sindicals

Victòria a les eleccions del CUES

Per primer cop, la CGT es presentava a les eleccions sindicals del Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona), i el resultat obtingut ha estat una contundent victòria.

CGT: 6 delegats

CCOO: 3 delegats

CGT guanya les eleccions sindicals a l'empresa de neteja Soldene S.A per una àmplia majoria.

CGT: 7 delegades

USOC: 2 delegades

CGT irromp amb força a la Residència Alpina Prats de Rei.

El primer cop que es presentava la CGT a les eleccions sindicals, la plantilla ha optar per dipositar la confiança en els delegats roiginegres.

CGT 3 delegades (39 vots)

CCOO 2 delegades (25 vots)

Majoria absoluta de la CGT

El Comitè d'empresa de Servei Vincles, dedicat a la teleassistència vinculat a l'Ajuntament de Barcelona, s'ha convertit en anarcosindicalista de forma completa. Les companyes de la secció sindical CGT Teleassistència Televida han obtingut majoria absoluta.

He viscut molta discriminació per la meva condició

A l'hostaleria la precarietat existeix abans de la Covid

Irene

Membre de Pan y Rosas

Porto treballant a l'hostaleria des dels 16 anys i he treballat tant en hotels, com en restaurants i cafeteries. I realment, la precarietat d'aquest sector era enorme ja abans de la pandèmia. Era habitual treballar en jornades de moltes hores, podies estar treballant més de 10 dies seguits sense descans, i els salaris sempre són molt baixos, i sovint no es paguen les hores extres. A més, els horaris són dolentíssims, no et permeten conciliar la feina amb la vida social, els estudis o la vida familiar.

Com a dona migrant i racialitzada tota aquesta situació de precarietat és molt pitjor. Jo estic vivint aquí des dels 12 anys, i tinc la nacionalitat des dels 17. Si bé jo no he sofert tant el problema dels papers, igualment he viscut molta discriminació per la meva procedència i per ser negra. A segons quines feines no t'accepten pel teu color de pell, i també pel nostre tipus de cabell afro. De fet a una entrevista de feina que vaig fer en un hotel em van vetar directament per aquest tema, tractant el meu cabell com si fos "poc higiènic". El cabell afro en general no està ben vist per treballar de cara el públic i et discriminen molt per aquest tema.

Per altra banda, quan estàs treballant, com que ets negra, pressuposen que ets més "forta", i et demanen que facis aquelles tasques més feixugues i que altres persones no volen fer. I ni parlar de totes aquelles dones immigrants sense papers, com per exemple les treballadores de la llar, que moltes s'han quedat a l'atur, i sense rebre cap tipus d'ajuda.

Amb el tancament de bars i restaurants aquesta situació s'ha vist greument afectada deixant a milers de treballadores i treballadors del sector sense feina. Penso que l'actual crisi està sent molt pitjor que la del 2008. Jo estic en ERTO des del març. I realment es va fer tot molt malament a la meva feina. Després de l'anterior confinament quan es va tornar a reobrir el restaurant a la majoria de treballadors ni ens van avisar, jo em vaig assabentar per les xarxes socials que s'obria. Van obrir amb molt menys personal, i ens van prometre que mica en mica ens anirien reincorporant. Però no ens donaven cap altre possibilitat de buscar una altra feina, o de sortir de la ciutat en aquell moment, perquè havíem d'estar 100% disponibles per quan ens avisessin per tornar.

No obstant, ja veus, ara tots tornem a estar a l'ERTO. En aquell moment sols van reincorporar a pocs companys i a més la majoria estaven a mitja jornada, i amb condicions empitjorades, les hores extres els hi pagaven pitjor i tampoc els hi garantien les mesures de protecció adequades. De fet, les mascaretes que portaven se les havien de pagar de la seva butxaca, i l'únic gel hidroalcohòlic que podien fer servir era el mateix que hi havia a l'entrada del bar pels clients. I evidentment, aquesta situació encara ha empitjorat més, estem cobrant només un 70% del salari, que amb prou feines m'arriba per pagar el menjar i les factures. Si el salari dels cambrers i cambreres ja era precari d'abans, imagina't ara. I això sense parlar que una gran part dels treballadores i treballadors del sector encara seguien cobrant una part o la totalitat de la seva jornada en negre, és a dir, que ara no tenen pràcticament cap ajuda.

Sobre la gestió que ha fet el govern central del PSOE y Unidas Podemos sobre la qüestió dels ERTOs, penso que ho han fet molt malament, hi ha moltíssimes persones que van estar molt de temps sense cobrar o que segueixen sense cobrar l'ERTO. En el seu moment ho van vendre com una mesura social amb la qual suposadament ningú es quedaria sense subsidi, i després hem vist que no va ser així. Els que "millor" ho van passar són els que, com a mínim, no van cobrar fins després de dos mesos. I l'excusa per aplicar tot tipus de mesures restrictives és perquè no se saturi el sistema sanitari, però mentre ens estan deixant a tots els treballadors i treballadores de l'hostaleria i d'altres sectors al carrer, no han reforçat la Sanitat Pública.

És indispensable que ens organitzem perquè s'acabin els ERTOs, no pot ser que aquests hagin de sortir de les nostres pròpies butxaques i amb els nostres impostos, mentre les grans cadenes de restaurants, com per exemple, les de menjar ràpid sempre s'han enriquit a costa de la nostra explotació i precarietat. És per això, que ens estem organitzant des de la Xarxa de precaris i precàries en diverses ciutats de l'Estat espanyol, com Barcelona, Madrid, Saragossa, Bilbao o Burgos. Estem farts que sempre siguem els mateixos els que paguem i sofrim les conseqüències de la crisi!

Volem posar fi a la precarietat en l'hostaleria i del delivery, però també amb la dels altres sectors. Cal organitzar-nos perquè aquesta crisi la paguen els capitalistes!

Militància en temps de covid

L'assemble-arisme, és el dia a dia, el que dóna força a una organització

Mº Isabel Ramírez Gallardo

CGT Bellvitge Sanitat Baix Llobregat

Vivim una situació actual on la por al desconegut ha aconseguit paralitzar la nostra manera d'organitzar-nos, la nostra acció directa i el nostre temps de resposta. És un bon moment per a poder recollir tots els nostres encerts i errades intentant mantenir-los i/o canviar-los amb una postura crítica i constructiva des d'una visió i participació assembleària.

Amb molts més mitjans que les nostres companyes fa dècades no hem estat capaces de mostrar una lluita unificada davant la vulneració de drets i llibertats, l'individualisme i el benestar propi ha ennuvolat un dels grans valors de la nostra organització, la solidaritat.
Mentre moltes de nosaltres vivíem i continuem vivint situacions de des protecció social i laboral la resposta contundent organitzada esperada no ha arribat.

L'augment de pressió i repressió a la qual aquesta Pandèmia ens ha exposat ens ha de fer més fortes però alhora més humils i crítics. Ens ha de permetre visualitzar que des d'una posició de benestar respecte a una gran part de la societat, no hem estat preparats per al que podríem dir una barrera clara davant totes les injustícies que el sistema ens ha imposat i normalitzat, aprofitant-se d'un sofriment social i comunitari.

La imposició del teletreball, la jornada recuperable, la falta de proteccions a totes les companyes vulnerables, la protecció davant el període de gestació en benefici clar de les mútues, l'obligació del pagament d'impostos i rebuts davant la falta d'ingressos mitjançant prestacions que no arribaven, els desnonaments, la modificació de les pensions clarament desfavorable, precarizant una prestació pagada per nosaltres durant una vida laboral ja prou precària. Aquesta situació ens ha agredit a totes però si ho visualitzem des d'una perspectiva feminista ha estat novament una doble o triple agressió, la precarietat i la responsabilitat patriarcal que la societat ens imposa ha intentat créixer-se davant el trencament de costums no igualitaris reivindicades per moltes companyes des de fa dècades.

I llavors ens preguntem perquè la afiliació no participa? o què li impedeix aquesta participació? Normalment es deu a dues situacions; la comoditat en tenir una representació majoritària o la falta d'aquesta. Ningú és culpable però totes som responsables, hem de partir de la base, escoltar-nos totes i tots. És molt important no oblidar-nos que som i qui som.

Hem de ser realistes davant la situació que vivim, ningú és culpable però totes hem estat responsables de la falta de resposta o la falta d'organització que hem demostrat.

La realitat per la qual passa l'organització a la qual pertanyem és la poca mobilització i participació de la afiliació en conflictes laborals i el més greu també a nivell de conflictes socials.

És més podríem arribar a preguntar si ens sentim còmodes amb la nostra manera de participar i organitzar-nos en segons quines mobilitzacions, com ens ha passat a moltes companyes on la nostra escola han estat la carrers, quan hauríem de ser el reflex de la solidaritat aportant la força organitzativa que vam demostrar quan treballem enllaçant les nostres mans.

L'assemblearisme, és el dia a dia, el que dóna força a una organització, els conflictes i els seus debats des de l'empatia, el respecte, la falta de raó a través d'un consens., a través de continguts constructius i organitzatius.

DONES VALENTES.

LA LORENA I LA HORTENSIA.

Que ens valorin com a dones treballadores de la llar, i els nostres drets.

Parlem amb la Lorena i l'Hortensia, ex treballadora i treballadora de l'empresa Monserveis, la qual es dedica a l'explotació laboral a través de l'atenció domiciliària, amb seu a Manresa. CGT Berguedà té obert un conflicte des del 2018, quan va arribar al sindicat una dona que l'havien acomiadat i l'havien pagat una misèria. A partir d'aquí es va destapar tota l'explotació laboral que estaven patint les seves treballadores, la majoria immigrants sense papers, i amb uns sous de misèria, a un sector que es mereix una major valorització econòmica i social.

¿Quines són les vostres tasques?

L: Principalment que l'àvia estigui bé: banyar-la, canviar-la, canvis posturals, etc. Això quant a la part física, i quan l'àvia està atesa, llavors estar pendent de medicaments, aliments, que la casa estigui neta inclou tot. I després, està la part externa, fer totes les compres, acompanyament hospitalari, estar pendent de tot això. La cura és general. La meva experiència és d'estar a casa, dormint, les 24 hores del dia, durant diversos dies.

H: Fa quatre anys que estic a Monserveis. Vaig entrar per cuidar un avi que tenia Alzheimer, amb un grau elevat de dependència, però comporta fer-li tot. Fa un any es va morir i em van deixar a la mateixa casa per cuidar de la seva vídua. Amb ella tinc unes altres responsabilitats. No tinc cap dia igual. A part d'això sóc la multi ús, faig de tot a la casa. La feina a mi m'agrada. Però jo amb qui estic a disgust és amb l'empresa.

¿Quines són els vostres horaris?

H: Amb el primer senyor feia més hores que ara, perquè divendres feia deu hores i ara faig només de matí entre setmana.

L: El meu horari era 144 hores a la setmana en una ocasió i en una altra 120 hores.

¿Tens temps lliure?

L: Jo treballava tres dies en una casa i allà no podia tenir cap moment lliure en 24 hores perquè la senyora estava molt malament. Després, sortia d'allà i descansava una tarda. Al matí següent m'anava a una altra feina altres tres dies, i això sumaven 144 hores setmanals. En aquest últim sí que podia sortir dues hores al dia. No tenia opció. Ho acceptava o em quedava sense treball.
H: Ara només estic de matí. Jo tinc lliure el cap de setmana perquè ho vam pactar. Al principi l'empresa intentava que fes més hores. A mi no em va interessar, perquè amb lo malament que em pagaven amb més hores encara pitjor.

¿Tens dies de permisos, vacances, etc.

L: Res , absolutament res. En dos anys només vaig tenir unes vacances d'un mes, pregant molt, perquè l'empresa no volia. Deien que només quinze dies, però òbviament sense gens de diners. Estrictes, encara que no paguessin. I si faltaven dues hores per anar a cites mèdiques m'ho descomptaven del sou perquè a una altra noia li ho pagaven. No teníem drets.
H: Per les vacances, ho havia demanar amb temps i com a molt podia fer tres setmanes a l'agost. La setmana que quedava per fer la pagaven a final d'any. Sempre amb patiment i amb l'amenaça de què si no trobaven substituta, no les podria fer.

¿Teniu totes les hores assegurades, d'alta?

H: Abans treballava 29 hores i em pagaven d'alta la meitat. Les altres en negre. Des que he vingut a la CGT es va solucionar el tema. Totes les hores treballades, totes assegurades. Els interessava tenir a totes en negre. Però això no vol dir que em paguessin més les hores. Les hores en negre i les altres, a 5,50€ la hora.

L: Jo òbviament res, tot és en negre perquè no tinc documents. Els convé contractar persones aixi, immigrants sense papers, aquí és on estan els guanys per a ells.

Com us afecta tot això a la vostra vida?

L: En el meu cas només vida laboral perquè estem vivint la vida dels avis. Jo no tenia ni tan sols un dia sencer per a descansar. Encara que ells diuen que hauríem d'estar agraïdes, nosaltres estem vivint una vida que no és la nostra, deixant passar la vida. Perquè encara que no tingui aquí als meus fills, puc tenir alguna amiga, ganes de sortir. És una manca de llibertat impressionant. I quan ni et donen cap dia especial, aquí és quan et sents com una esclava.

H: En el meu cas igual, amb la diferència que els caps de setmanes no he d'anar, perquè ho vaig pactar. Tinc la meva vida privada amb la família i els néts. Això no hi ha diners al món per pagar-ho. Però amb els dies de festes que cauen entre setmana sempre hem tingut el problema que els hem de treballar pel mateix preu. A més, sempre hem d'estar alerta per tal que se't pagui correctament. Sempre amb quatre ulls i amb el neguit de per on em volen estafar.

> "nosaltres estem vivint una vida que no és la nostra"

¿I a nivell de salut, com creieu que us està afectant?

L: Primer la part psicològica perquè la majoria de persones amb les quals treballem són malalts d'Alzheimer, casos molt avançats on ells criden, et volen pegar i llavors és molt complicat. Quan treballava els tres dies a Cerdanyola jo sortia que no se'm coneixia, perquè és impressionant, no es veu mai el moment de sortir d'aquests habitatges. I quan tenim persones molt dependents ve també la part més física, l'esquena, els braços. Algunes famílies aconsegueixen el llit adequat, la grua però altres no.

H: Jo estic molt agraïda d'haver pogut cuidar a aquest avi amb Alzheimer, perquè això em va omplir com a persona. Físicament era dur, perquè era un home corpulent i l'havia de moure, d'aixecar, etc. Jo marxava cansada, amb mal d'esquena. Ara el que jo sí que critico és l'empresa, per la seva nul·la assistència i que no correspongui com cal als treballadors, tenir-los com a esclaves mal pagades. Perquè em pregunto si no té valor això que estic fent. Quan realment té tot el valor del món. Cuidar als nostres avis és una necessitat.

L: El nostre treball és bastant complicat, perquè treballem amb persones, i no el valora ni la família normalment, ni l'empresa tampoc. Si nosaltres demanem un dia perquè el necessitem per a alguna cosa, haurien de tenir la decència de dir sí. Definitivament, molt poc valorat. I a sobre, ens lleven drets que ja tenim. Encara que no tinguem documents, tenim drets.

Sembla que l'empresa només mira pels seus beneficis.

H: Jo crec que aquesta empresa no té cap experiència amb les feines de les cures, ells només pensen en cobrar. Per ells és un negoci i a sobre, no podem protestar de res, ni tan sols si tens mal a l'esquena i t'has d'agafar la baixa. No demanis EPIS pel tema del Covid. Et donen tres mascaretes quirúrgiques i poc més, al mes. I encara els sembla que et donen massa i has de signar un paper.
L: Jo no puc ni agafar una baixa, perquè si no tinc papers no tinc dret a res. Només tinc tres dies festius a l'any, per Nadal, però tampoc era molt real, si no tenien per qui reemplaçar-te. Et deien que t'ho pagarien doble, però jo el que volia eren aquests dies lliures que eren els únics que tenia a l'any. I llavors havies de discutir-te.

H: No te'n vas a dormir tranquil·la quan saps que t'estan robant diners, que no respecten els teus drets. Jo no podria agafar la baixa, perquè ha passat que amb companyes que l'han agafada, han tingut problemes amb l'empresa. En conec una que després no va poder tornar.

L: I si a sobre no tens papers, com agafaràs una baixa. Després ja no tornes. Però les famílies haurien d'exigir a l'empresa que les treballadores estiguin assegurades, perquè paguen molts diners per a això.

I això crea la sensació que no et pots posar malalta.

L: Jo un dia vaig caure i em vaig trencar el llavi, i vaig decidir cridar a una amiga que va venir a les 22h de la nit a auxiliar-me. Perquè si crido al meu cap no em contestarà a aquesta hora.
H: No els pots molestar quan tens una emergència. No volen que el molestis ni en cas extrem.

L: En canvi ells tenien un horari i si els cridaves fora d'aquest horari et deien que ells tenen vida. I a sobre t'emportaves una brega.
H: Però és que a més ens tenien prohibit trucar a la família.

L: Ells no volien que la família tingués el nostre número de telèfon ni al contrari. Era una estratègia perquè no parléssim dels diners.

I amb aquest context, la lluita sindical es va fer fonamental.

L: Quan es va iniciar la lluita sindical amb la primera noia en el 2018 ens cridaven dient que si algú ens preguntava diguéssim que no els coneixíem, que estàvem per compte propi en aquesta casa. Va començar així, després que no podíem anar a les oficines perquè ja estava damunt la Inspecció. Van començar a pagar-me en botigues, en cotxes, com una màfia. Fins em van dir que no podia posar en les xarxes socials que vivia a Berga, perquè llavors m'anaven a trobar els d'Inspecció, amb tot això em quedava espantada. Fins que vaig venir a CGT, vaig trobar suport i ja vaig decidir parlar.

H: Sí, jo també. Sort que vaig trobar a la CGT. Jo pensava que m'acomiadarien, però no, també suposo perquè hagués sigut més conflicte per ells.

Quina ha sigut la vostra experiència sindical en aquesta empresa?

L: Jo vaig ser la primera delegada, vaig estar venint al sindicat durant un mes però en silenci, i quan vam fer la denúncia i ja es va fer oficial, em van acomiadar, sense importar-los que fos delegada. I em van pagar en el forn de la cantonada. Quan em van acompanyar del sindicat a l'oficina a anunciar que era delegada, l'encarregada em deia que jo no tenia papers i els companys li van dir que no tenia papers però que sí que tinc drets. Gràcies a l'acompanyament sindical i en haver denunciat a l'empresa tinc la possibilitat d'arreglar els papers, puc certificar que he estat treballant més de 6 mesos.

H: Per a mi també ha sigut molt important fer feina sindical perquè he pogut aconseguir que m'asseguressin totes les hores que treballava. I ara mateix no ens estan pagant tota la nòmina. Encara pot tancar l'empresa i es quedaran part dels nostres sous. O sigui que els estem pagant el deute amb el nostre sou. Però gràcies al sindicat hem perdut la por, perquè al principi teníem por.

L: Jo quan vaig sentir el suport de la gent d'aquí, ja vaig ser capaç de parlar i d'enfrontar-me. Em vaig quedar sense ocupació però ara tinc una altre. Sento que tinc drets encara que estic en un país estranger.

H: Que ens valorin com a dones treballadores de la llar.

L: Quan vaig haver d'anar a parlar amb el cap, que no havia sigut capaç de fer-ho abans, jo ja estava en el sindicat i com em sentia més poderosa, vaig ser capaç. Em deia que jo tenia la culpa que els anessin a posar a la presó, i jo li vaig dir que no era culpa meva, la culpa és seva per actuar malament.

Clara M. Rodríguez Fernández

Per què les dones continuem sent invisibles per a la medicina? Una mirada amb perspectiva de gènere

Per què quan un home acudeix amb dolor toràcic a urgències se li sotmet immediatament a un electrocardiograma i quan és una dona qui presenta idèntics símptomes se li dóna un ansiolític? Per què una dona estressada és titllada d'histèrica i en canvi l'home pateix amb tota probabilitat el pes de la responsabilitat? Per què les dones continuen sent invisibles per a la medicina? El càncer de mama, les malalties cardiovasculars, les malalties mentals sense tractament, englobades encara sota el trist qualificatiu freudià d'histèria, l'osteoporosi i altres malalties associades a la menopausa no són més que alguns exemples que, al costat de l'anorèxia o la bulímia, filles del tirànic culte al cos, clamen per una medicina adaptada a la dona.

Per poder respondre a totes aquestes preguntes i moltes més, hem pogut parlar amb la Carme Valls, que ens ha ajudat a entendre que és la ciència de la diferencia i com s'ha de treballar amb perspectiva de gènere.

La Carme és metgessa especialitzada en endocrinologia, pediatra i medicina interna amb perspectiva de gènere que exerceix des de fa més de 40 anys. Sempre treballa i ha treballat per visibilitzar les diferències entre homes i dones en el disseny i l'anàlisi d'estudis sobre malalties i tractaments. El seu últim llibre –i que recomanem en aquest número - 'Mujeres invisibles para la medicina', tracta sobre la importància d'aplicar perspectiva de gènere en el diagnòstic i tractament de les dones.

Però a més parla de feminisme. Ho fa posant el cos de les dones en context, és a dir, en la societat d'avui dia, amb la càrrega de les cures a la seva esquena, que pesen i emmalalteixen (fisicament i psicològica). D'una banda, pretén demostrar com el poder científic essencialment masculí, minimitza patologies com la fibromiàlgia o l'artrosi. Per un altre, encoratja a les dones a empoderar-se, a prendre decisions per sí mateixes i a rebel·lar-se.

Ens explica que ella va començar a treballar de metgessa per diagnosticar bé, en l'especialitat de pediatria, però arrel del 1r cas mal diagnosticat , va decidir estudiar endocrinologia i medicina interna a l'escola Iberoamericana de Madrid , continuant després a Argentina durant 3 anys.

Després va veure que el cicle menstrual ningú l'estava abordant, només se'ls donava fàrmacs, cada mes. Aquest fet li va fer començar a treballar en el cicle menstrual, on després van encunyar el terme Morbiditat diferencial en el Congres Dona i Salut a Barcelona l'any 1990.

Va començar aquestes recerques arrel de les malalties de tiroides i del cicle menstrual. Quan portava 15 anys treballant va adonar-se'n que les dones demandaven a les consultes coses diferents que els homes. Elles anaven perquè estaven cansades, o que tenien dolors en alguna part del cos. Ells no anaven per un malestar. Les dones tenim més malalties cròniques i si la 1a visita no hi ha un bon tractament, i no es busca la causa del perquè de la malaltia, se li donen ansiolítics o antidepressius, medicació per calmar el dolor, com el cas de la fibromiàlgia.

Es membre del CAPS, Centre Anàlisi i Programa Sanitari, ONG científica des de 1983, actualment hi ha una Xarxa - RED CAPS-, xarxa de professionals sanitàries, on tot son dones. També existeix la Xarxa de "Dona per la Salut" , xarxa d'associacions de dones que treballen per temes de la salut des de àmbits diverses :lactància, sida, llevadores.... fent xerrades, formació, i col·laborant amb el moviment feminista.

Al llarg d'aquests 40 anys de professió ha escrit bastants llibres. El 1r conjuntament amb el dr. Corbella, "Davant d'una edat difícil" referent a l'adolescència, on es va atrevir a escriure. També va dirigir la col·lecció del Círculo de Lectores, Salud y calidad de vida (24 títols)

Els altres títols d'ella: Dones y homes, salud y diferència/ Mujeres invisibles/ Mujeres, salud y poder/ Medio ambiente y salud. Mujeres y Hombres en un mundo de nuevos riesgos. L'últim: Mujeres invisibles para la medicina

Pel llibre "Mujer, medio ambiente y salut" li han donat el premi Ángeles Duran a la UA de Madrid, que cada any s'atorga a treballs amb perspectiva feminista.

Creu que és molt important denunciar i assenyalar aquesta invisibilitat de les dones a nivell de salut, es necessita fer un canvi en la recerca mèdica, s'ha de treballar amb perspectiva de gènere i diferenciant entre sexes. No s'haurien de acceptar treballs ni recerques que no compleixin aquests requisits.

Si no hi ha bona recerca, no pot haver bona docència. Falta incorporar la ciència de la diferencia, incorporar una perspectiva de gènere. Les facultats de les Ciències de la Salut les han d'incloure i incorporar en els currículums

El procés que es fa en la ciència és : Investiguem, ensenyem, assistència (pràctica professional)

Si no hi ha ciència de la diferència, la pràctica professional no pot ser completa. En els anys 91 ens vam adonar que les medicines i els assajos clínics nomes se'ls havia aplicat i investigat en homes, no en dones; pel prejudici de pensar que es el mateix per homes que per les dones, per una mala praxis de la ciència. La ciència no veu l'específic, i confon el que pot passar entre homes i dones. Si no està investigat amb les dones, no podem donar-les un tractament adient.

Existeix un gran biaix de gènere en la medicina, per tant provoquen biaixos en prevenció i promoció de la salut.

Totes les ciències han sigut androcèntriques. Quan investiguen homes, es deixen a les dones, provocant un biaix conscient. Ara es demana que les dones han de ser incloses en totes les recerques, no es publicarà cap article on no es facin diferències i incloure a tots els sexes, homes i dones i a més a les ètnies, és molt important visibilitzar totes les minories, però en les dones no som minories, som una majoria de la població.

Ara el 38% de les investigacions ja inclouen a les dones, però falta el 62 % que no hi som, i encara en el llenguatge s'utilitza el terme "los pacientes".

Hi ha també una invisibilització de les malalties que produeixen dolor, existeixen 32 malalties de predomini femení, i no es treballen, son les que s'han estudiat menys. Si no els pots identificar, no es donen respostes , se'ns medicalitza habitualment, i se'ns dona més fàrmacs per ignorància i per fer-nos callar, ens tracten amb ansiolítics per a que callem, sense observar que està passant no es pot respondre a les seves causes.

Segueix existint una Invisibilització de la dona i de les seves patologies. Les malalties més específiques de les dones, (menstruació, embaràs, part, post part, menopausa, cicle menstrual, etc. no s'estudien, son les àrees menys estudiades ,però les que més es medicalitzen, es donen fàrmacs per l'anticoncepció, teràpia hormonal a la menopausa (no investigades), el post part no es valora gens, no se'ls fa tractament, es confon depressió per tiroïditis.

El mateix passa amb la cardiologia vascular, es tracta més tard, la ciència no veu l'específic, malgrat que actualment és la primera causa de mort de les dones, tenen símptomes més difusos, i com ni hi ha ciència de la diferència, es pensen que es una altra cosa.

Encara existeixen els estereotips de gènere, sobretot en 3 nivells :

1-fer invisibles a les dones; i un cop som visibles , 2- menystenir-nos, des valoritzar-nos, 3- i sempre, sempre volen controlar el cos de les dones. Sempre fent agressions patriarcals en el cos de les dones, controlar-nos amb una medicació per a tot, cicle menstrual, menopausa...i amb constants ordres: Ara toca totes a parir, totes amb anticonceptius, totes amb fàrmacs per menopausa, i un llarg etc.

Tampoc s'estudien les causes del càncer de mama, ara s'està observant que té més conseqüències en dones amb estrès i treballant en torns de nit i en les teràpies hormonals...

Països com Dinamarca estan indemnitzant a les dones que pateixen càncer de mama i treballen torns de nit, reconeixent-ho com a malalties professionals

Cal entendre que les condicions de vida i treball estan afectant els problemes de la salut , i aquestes tenen relació amb el benestar físic i psíquic de les dones. No hi ha cap valoració de les condicions de vida i treball i la sobrecàrrega psicosocial.

Cal fer un context de la nostra salut, cal tenir en compte la relació amb l'estat físic, psíquic, social, així com el medi ambient influeix en la salut, sinó es valoren les condicions de vida i treball (pobresa, solitud, dobles jornades, rol de cuidadora, filles, dificultat econòmica, aïllament ,....),és difícil donar un tractament adient. Abans era impensable pensar que el càncer de mama fos per les dioxines de l'ambient.

Cal entendre i estudiar les causes del medi ambient, sense aquest canvi no s'entén la salut. Es necessita fer un canvi també a nivell mediambiental.

Les dones patim més problemes psicològics en bona part perquè la societat ens els genera. La salut mental de la dona està agredida perquè sempre des de molt joves se'ns ha dit que no valem res, no se'ns escolta, no se'ns té en compte, això provoca molta angoixa, però no s'ha de tractar amb ansiolítics, no es soluciona amb medicació sinó analitzant què ens està passant. Cal potenciar i pujar l'autoestima de les dones, per millorar la nostra salut, S'ha de tractar amb un canvi cultural i social. És un procés que hem de fer en les nostres vides per poder canviar. Abans, no es valorava gens a les dones. Ara ens estem empoderant i cada cop lluitem més per fer-nos visibles, tot el que fem per donar-nos visibilitat, dona valor a tot el col·lectiu. Les dones joves estan agafant empenta.

Ara les metgesses joves s'atreveixen a presentar les diferències en tots els estudis i recerques. Comencen a haver-hi molts canvis, bastants avenços. Fins fa poc a la facultat no se'ls ensenyava res de tot això, inclús es ridiculitzava i reien dels estudis i articles que treballen la diferència.

Actualment s'han fet 83.000 estudis del Covid, però encara els més importants no fan cap diferència entre sexes, per tant no podran entendre com el síndrome post Covid afecta més a les dones.

Malgrat el camí que falta perquè la medicina i la societat assumeixi aquesta perspectiva de gènere, les dones ens hem de treballar la força de l'empoderament, cal fer una invitació a gaudir la vida, aconseguir una bona salut , no per patir, sense dependències, no volem ser víctimes, ja som víctimes del patriarcat,(també els homes). Hem de canviar, cultivar els nostres desitjos, espais de llibertat, escoltar música. poesia, menjar bé, tocar, voluntat de canvi, cal una oda a la sensualitat, i a tots els plaers de la vida que ens han reprimit des de sempre, potenciat la sexualitat i la sensualitat.

I per a qui no sàpiga, hi ha algunes claus: la transgressió, l'autoconeixement, saber ser lliures i desenvolupar gustos que ens estimulin la sensualitat.

Després de poder parlar llargament durant quasi una hora amb la Carme, només ens queda agrair-li tota la seva tasca, i encoratjar a totes les dones a fer aquest canvi, i demanar a la societat sencera una nova visió de les ciències de la salut.

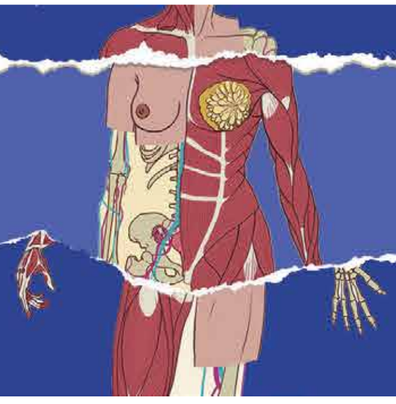

Il·lustració extreta del llibre 'Mujeres invisibles para la medicina' de Carme Valls Llobet

Rosalia Molina

CGT Ensenyament Barcelona i membre de Dones Llibertàries

L'armari que encara hi és a les aules

Il·lustració de MACBW.BE

La lluita de les persones LGTBI+ pel seu dret a desenvolupar-se plenament com a persones a la societat és una lluita continua que avarca tots els àmbits en que vivim. Un dels més importants són les aules. Tant per que tothom passem per elles, com pel fet que són l'àmbit laboral per moltes persones que ens guanyem la vida amb l'educació. Ja siguem docents, tècniques especialistes o personal de serveis.

La intenció d'aquest informe subjectiu és doble. D'una banda explicar com veig l'estat actual de les persones LGTBI+ a les aules. Explicat com professora, activista feminista i dona trans.
D'altra banda vull explicar que la lluita pel reconeixement del dret a la diversitat sexual i afectiva sempre ve marcada per dos verbs, estimar i ser, que sovint marquen la gran diferència al col·lectiu LGTBI+. La diversitat afectiva i la diversitat d'identitat de gènere.

De la diversitat afectiva en parlem molt. Hem viscut lluites, normatives, protocols, formacions. Hem escoltat testimonis que ens parlen de patiment unes vegades, de lluita altres. Aplicat mesures. Impartit lliçons. Fa anys que, afortunadament, se'n parla a les classes.

Com docent m'he trobat sovint amb casos d'alumnes que ixen o volen eixir "de l'armari". I cada vegada els casos son més acceptats, menys freqüents i menys traumàtics.

Menys freqüents perquè cada vegada tenim més normalitzat que una persona pugi estimar de forma diferent sense que això haja d'implicar cap explicació per part de la persona. Hem après que la forma com estimen les altres persones forma part de llur intimitat.

I sí, sabem que encara queda molt per fer. Molta feina per que les persones LGB+ puguin desenvolupar-se plenament a dintre del sistema educatiu sent elles mateixes. Però hem avançat molt. Especialment en l'última dècada. He escrit LGB+ expressament, no he oblidat la T ni la I.

Parlem de l'altre verb, de ser. Parlem d'identitat. La T representa les persones amb identitats de gènere discordants amb el model hetera patriarcal establert. En aquest model només existeixen dues identitats possibles, home o dona. I a més amb rols socials molt marcats. Rols que canvien d'una societat a altra però molt marcats.

El concepte "clàssic" de transsexualitat fa referència a aquelles persones que des del seu naixement son assignades a un gènere concret, normalment en funció dels seus genitals, però la seva identitat com a persones es correspon amb l'altre gènere. Però sempre dins d'aquest model d'home i dona.

> "Aquest és l'armari que queda per eliminar, el que tanca les identitats a les aules"

Per la nostra societat ha estat relativament senzill entendre que les persones podem estimar de forma diferent. Entendre que una persona pot sentir-se del gènere distint al que se li ha assignat costat més, però dins d'aquest concepte binari és acceptable.

Ara bé, a la sigla T ens trobem un gran espectre de formes de ser respecte al gènere. Persones que no es troben en un gènere concret, que varien amb el temps la seua identitat. O simplement, que no accepten el rol assignat al gènere del que es senten.

Que un professor pugui donar classe amb els ull pintats, sentint-se i declarant-se com home, sense que ningú li digui que "no és convenient". Que una estudiant pugui un dia venir amb una roba "masculina" i altre amb una de "femenina", sense que se l'enviï al psicòleg o la tutora es vulgui reunir amb els pares per parlar-me.

I la sigla I, la intersexualitat. Per parlar-ne caldria que inventéssim una paraula que no existeix, el dinem-ne "inning".

L'estat actual a les aules de les persones transsexuals és força millor. Gràcies en part a l'avanç en la visibilització que hem fet el professorat trans. Gràcies en part a la lluita de associacions i sindicats com CGT-Ensenyament. Hem passat de quan a una treballadora, o alumna, canviava de gènere se la canviava de lloc de treball. A que l'anomenada "transició" es faci al propi centre. Tenim protocols fixats per llei que obliguen als centres a tenir-nos en compte. Però encara ens trobem sovint amb la falta de suport al personal docent per dur a terme la seua tasca. La falta de formació tant vers treballadores dels centres, no oblidem que això inclou a docents, com vers les famílies. Els principals topalls amb que ens hi trobem les persones transsexuals són l'assetjament o la negació de la nostra realitat. Però també trobem que simplement no se'ns entén. Cal formar la societat en què és la realitat trans i aquesta no és la nostra tasca, la de les persones trans. És tasca del sistema educatiu i de la societat en conjunt.

Aquest és l'armari que queda per eliminar, el que tanca les identitats trans i la intersexualitat a les aules, ocultant-les, no deixant que les persones es desenvolupen segons la seua pròpia forma de ser.
I en part és per que la resta de persones no coneix la nostra realitat. Temem allò que no coneixem. Allò que no comprenem.
Per això en un futur m'agradaria explicar-vos com són aquestes realitats trans, perquè aquesta és just la missió de les persones que ens declarem com docents. Explicar. Educar. Ajudar a que les persones ens comprenguem i estimem.

Irene Puig Rocher

Dona trans, professora i militant de CGT-Ensenyament.

"NO MORE MATILDAS"... o No more Harriets

No more Matildas és una iniciativa de l'Asociación de Mujeres Investigadoras y Tecnólogas (AMIT) que pretén visibilitzar la gran feina de científiques actuals i passades. Científiques que han estat menystingudes sistemàticament des dels inicis dels temps ja sigui ignorant-les, impedint la seva dedicació i progrés en la ciència o robant les seves descobertes per atribuir-les als homes.

La campanya No more Matildas, amb una gran acollida en les darreres setmanes coincidint amb l'11 de febrer, dia de la Nena i la Dona en la ciència, pretén evitar que hi hagi més Matildas, més dones talentoses injustament oblidades i expropiades a conveniència dels homes. Dones com les científiques Rosalind Franklin, Ada Lovelance, Lise Meitner, Maria Goeppert Mayer, Katie Bouman, Sophie Germain, Hedy Lamarr entre moltes d'altres.

Però d'on ve el concepte de Matilda, perquè a una dona talentosa a la que no se li reconeix la seva feina se li diu Matilda? Prové de l'efecte Matilda, un terme ideat per descriure l'efecte de desmerèixer i expropiar els assoliments de les dones científiques en benefici dels homes. És un terme procedent de la combinació de l'aportació de tres dones: l'activista Matilda Electa Joslyn Gage, la socióloga Harriet Zuckerman i la historiadora de la ciència Margaret W. Rossiter.

La Matilda Electa Joslyn Gage va ser una activista estatunidenca del segle XIX que va lluitar principalment pel sufragi femení. Era a més una gran escriptora i a través de la seva revista, The National Citizen and Ballot Box, reivindicativa mensualment els drets de les dones. Cada nova edició venia sempre acompanyada de la frase: "la ploma és més poderosa que l'espasa". Creia en el poder de la divulgació i per això publicava mensualment la història d'alguna dona talentosa a la que se l'hagués ignorat i/o robat el seu èxit. Matilda va ser la primera persona en descriure la denegació del reconeixement de les dones en el món científic.

La Harriet Zuckerman és una sociòloga estatunidenca que a mitjans del segle XX va deixar palès a la seva tesi doctoral com els investigadors sèniors, guanyadors fins i tot de premis Nobel, havien obtingut el reconeixement gràcies a la feina del seu personal investigador jove que, per contra, no rebia cap reconeixement. Aquests investigadors justificaven l'expropiació del reconeixement com a necessitat per continuar les seves investigacions, possible només si tots els mèrits requeien sobre la persona més reconeguda: a qui més té més se li donarà. Aquest fet va donar lloc a que la Harriet anomenés aquest fenomen com l'efecte Mateu:

> "la ploma és més poderosa que l'espasa"

Mateu, Paràbola dels talents: Que se li tregui el talent per donar-li a qui té 10, perquè a qui té se li donarà i tindrà més, però al que no té, se li traurà el que té.

La descripció de l'efecte Mateu però, no se li va atribuir a la Harriet Zuckerman, sinó al seu director de tesi, en Robert Merton, qui es va auto atribuir l'autoria de la idea i es va endur tot el reconeixement.

La Margaret W. Rossiter és una historiadora estatunidenca de la ciència que a l'any 1993 va donar el nom d'efecte Matilda/Harriet en honor a la Matilda J. Gage i a la Harriet Zuckerman. Aquest efecte pretenia assimilar-se a l'efecte Mateu però aplicat a les dones científiques envers els homes científics. Va visibilitzar la injustícia sistemàtica que s'ha fet al llarg dels anys sobre les dones científiques fent un gran recull de casos de robatori per part d'homes de descobertes fetes per dones, d'aïllament de les científiques, d'atribució de mala fama deliberadament per apartar-les de la ciència, de menys teniment, de no permetre signar amb nom de dona, i un llarg etcètera.

Actualment es coneix el fenomen com a efecte Matilda deixant fora i ignorant de nou a la Harriet. La Harriet va fer una gran aportació descrivint el fenomen Mateu, de treure-li a qui té menys per donar-li a qui té més, aportació que a sobre li va ser robada per un home, i se li torna a robar avui en dia excloent-la del terme efecte Matilda i No more Matildas. En realitat seria de justícia anomenar-lo efecte Harriet, i a la campanya No more Harriets, ja que ella va ser, i continua sent, un exemple de dona d'idees robades, i va ser a més qui va descriure el fenomen.

Com deia la Matilda Electa Joslyn Gage: "la ploma és més poderosa que l'espasa", dita avui encara vigent, ja que a través de la ploma avui en dia es continua formant a les noves generacions de manera segada transcendint només la visió dels homes: només hi ha un 7% d'aportacions de dones als llibres escolars, deixant de banda grans dones científiques, artistes, literates, sociòlogues i de multitud de disciplines; dones oblidades, robades i menystingudes. Amb el poder d'aquesta mateixa ploma cal fer justícia i reconèixer les aportacions de les dones en tots els àmbits, recuperar aquestes grans dones i donar-les a conèixer. Serà llavors, quan la joventut comenci a tenir dones com a referents, que nenes i dones deixaran de desconfiar de les seves capacitats i podran dedicar-se a allò que vulguin i no a allò que els estereotips de la societat patriarcal les ha relegat.

Mercè Màrquez Martinez

Secció sindical UAB AADD Sabadell
Secretària Organització Federació Ensenyament Catalunya

Una nova generació de treballadores qüestiona al feminisme de les institucions

És indiscutible que abans i durant la pandèmia, som les dones les que estem en primera línia a les tasques essencials, a la seva majoria sota ritmes altíssims d'explotació. Des de fa més d'una dècada, les treballadores venim protagonitzant vagues, piquets, autoorganització, noves organitzacions sindicals, enfrontaments amb les forces repressives, tancaments, caixes de resistència. També les protestes contra els desnonaments, les retallades a la sanitat, l'educació, les pensions, la derogació de la Llei d'Estrangeria i el tancament dels CIEs, tenen "rostre de dona". A la primera etapa de la crisi del 2007-08 va sorgir un cicle de manifestacions amb el 15M, les vagues mineres i dues vagues generals. Les treballadores vam poder copsar la crisi de representació al crit de "PSOE i PP, la mateixa merda és", que va donar lloc a una nova configuració política amb el sorgiment de Podemos. Avui estem vivint el desencant amb aquest neoreformisme sense reformes, que va fer la seva fallida integrant-se a un govern social imperialista per aplicar les polítiques de "la casta" de sempre.

Les treballadores del SAD (Servei d'Atenció a domicili), el sindicat de cuidadores municipals de Barcelona, ve lluitant per la manca de polítiques en contra l'externalització de part dels Ajuntaments 'del canvi': "Un dia ets d'esquerres, al següent arribes a l'alcaldia i la justícia social et sembla una utopia, municipalitzar un servei públic no et sembla important i així el món continua sent un lloc hostil", sentencien.

"Retallar en educació i, concretament, en els drets laborals de les treballadores de les escoles infantils municipals és una decisió política", deia en un manifest les treballadores d'educació de 0 a 3 anys que denunciaven la gestió de l'Ajuntament de Barcelona. Aquestes denúncies són implacables: l'arrel de la precarietat no és conseqüència exclusiva de la pandèmia. Governs, central i autonòmics, Ajuntaments, ministeri i ministres de partits de dretes i els del "canvi", han pres durant dècades la decisió política que les injustes reformes laborals i les retallades recaurien en la classe treballadora. I que les conseqüències serien encara pitjor per als sectors precaritzats, majoritàriament feminitzats.

Paral·lelament, el moviment feminista vam recuperar els carrers i vam tornar a agitar les nostres ones immenses, pintant el planeta de color lila. I amb aquestes lluites vam aconseguir acabar amb un ministre nefast que pretenia prohibir el dret a l'avortament, vam continuar amb la ràbia del "Ni una Menys", fins a les vagues generals de dones i feministes el 8M durant els últims anys el 2018 i 2019. Aquest moviment es va anar transformant matisant-se amb els colors dels múltiples col·lectius de les 'altres' dones que ja es venien organitzant contra tota mena de greuges. I aquestes 'altres' es van enfortir fusionant-se amb l'ona violeta, amb un protagonisme imprescindible en les comissions de treballadores o d'emigrades, que van demostrar, contra les direccions de les burocràcies sindicals de CCOO i UGT (que no convoquen vaga des del 2011), que les vagues laborals són una necessitat per a les treballadores. Encara que aquest sistema ens va voler condemnar al tancament en les llars i invisibilitzar el treball assalariat considerant-lo 'complementari' al "del cap de la llar", la realitat és que a l'Estat espanyol les dones representem el 47% en centres de treball, però amb uns salaris més baixos i contractes precaris.

Per això, el moviment feminista ens alimentem de la força energètica de reivindicacions : A igual treball, iguals condicions, drets i salari; Contra la discriminació, l'assetjament i la precarietat laboral; Per la prohibició de les externalitzacions, els contractes temporals i les ETTs. Que "els papers" no siguin un xantatge patronal per a les immigrants, donant lloc a treballs sense contracte, d'internes, a l'economia submergida o a acomiadaments sense prestació elles també són treballadores i exigeixen drets!

"Retallar en educació i, concretament, en els drets laborales de les treballadores és una decisió política"

Estem davant una nova generació de treballadores que qüestiona al feminisme de les institucions. Aquesta dinàmica, que no és nova, està mostrant una nova generació de treballadores al capdavant de la resolució dels grans problemes socials i, alhora, nous reptes i cruïlles al moviment feminista.
La pregunta més pertinent per a avui és: perquè no es convoca una vaga general, feminista i de dones en tot l'Estat? La resposta està en el retorn dels discursos des d'aquest sector del feminisme aixoplugat en les institucions i, potser, estem davant un nou salt en la seva institucionalització. El que abans eren debats, avui es transformen en projectes com la Llei Trans o mesures de punició de la prostitució, il·lusionats per a algunes però decebedores per a unes altres; el que ha portat a una polarització major entre les posicions en disputa, mentre es remou un cert esperit conservador moralista contra l'alliberament sexual, punitiu i transfòbic.

Els discursos de "ningú quedarà enrere" de les dones del Govern "feminista" i "progressista" del PSOE-UP, s'estan desemmascarant per a algunes franges de dones treballadores i immigrants. Perquè els seus portaveus havien promès, entre altres coses, la derogació de les reformes laborals o les mesures efectives per a les treballadores de la llar -un dels col·lectius més colpejat per la crisi. Però res d'això s'ha complert. Mentrestant, el nou Ministeri d'Igualtat i la seva agenda 2030 es presenta com "el ministeri de totes les dones". Però moltes dones i col·lectius, com Les Kellys no ho senten com a seu i davant l'abandonament a les treballadores de la llar en plena pandèmia, reclamen que "Elles segueixen explotades mentre que el Govern les ignora. Això és urgent, Sres. Ministres!!! En quin món viuen? Perquè no compleixen amb les seves promeses.

No senyores ministres, per a moltes treballadores i immigrants no és el Ministeri de totes les dones, perquè no es derogaran les reformes laborals i perquè se sosté en el racisme institucional de les lleis d'estrangeria. Tampoc per a les jornaleres del camp, les treballadores de la sanitat, les de la neteja dels hospitals o les precàries de l'educació; o per a les que vam exigir "Regularització Ja". Per això són un dels sectors de la classe treballadora que més qüestiona a aquest govern tan "progressista" del PSOE-UP, i que per tant pot tornar a xocar amb el feminisme de les institucions que les torna a excloure de la seva agenda política.

Les feministes que no desvinculem la lluita contra el patriarcat de la lluita contra el sistema capitalista, sustentada sobre la base de la doble opressió a les més oblidades per a garantir l'explotació i l'acumulació de capital, continuarem nedant contra corrent del feminisme que s'alimenta de les engrunes de les institucions. Ho farem a favor del corrent de les més oprimides, que des de fa anys es reclama "Invisibles mai més". I continuarem lluitant cada dia per construint un feminisme independent de l'Estat, les institucions i els seus partits, anticapitalista, antiracista, antipatriarcal i de classe. I poder aconseguir que totes (incloses les "altres"), puguem gaudir del nostre temps per a l'alliberament sexual, l'oci, la cultura i d'una vida digna que mereixi ser viscuda.

Per un feminisme anticapitalista i antiracista!

Cynthia Luz

CGT Ensenyament Sector Social Barcelona

ELS MOMENTS

La poderosa figura està asseguda al bell mig de la porta contemplant encuriosida qualsevol moviment per copsar les emocions de les persones que s'han reunit per prendre cafè.

Creu que tot el que passa en aquell lloc de trobada del barri, és fruit del destí:

-- Al fons, una parella sembla que no acaba de posar-se d'acord; anem al cinema o a ballar? I parlen complaents mentre els seus ulls desprenen una lluentor pròpia de la primera trobada. Capgirats l'un cap a l'altre fan una figura de dos cossos amb les cames entortolligades. Ambdós volen amagar l'excitació del moment preparat amb precisió, però el detall del què farien després s'havia quedat enlaire. Ara era el moment de decidir.

-- Unes taules més enllà, dues joves conversen embadalides, capficades en aquell moment prodigiós. S'havien conegut a la feina i una d'elles havia fet una descoberta. Ja no tenia cap problema; mai més tornaria al psicòleg. Reconeixeria el que el seu cos li havia demanat des de sempre sense escoltar-lo! Sortiria de l'armari! Ho explicaria als seus pares, germanes i familiars i tot seria natural. Juntes, com a parella, construirien la seva felicitat, potser es casarien i tindrien descendència.

Guaita el que passava al costat mateix d'on jeu i es neguiteja:

-- Dos homes de mitjana edat discuteixen, trencant l'harmonia d'aquella tarda apassionada que està donant moments tant bons. Els rostres freds, eixuts i seriosos s'emmirallen sorpresos. ¿Pot ser un problema laboral i no es posen d'acord en algun tema conflictiu en el qual divergien? Els esdeveniments posteriors m'ho aclareixen. Era un conflicte de parella! El que estava encarat cap a mi va fer un fort cop a la taula i s'aixecà. Va ser el moment més tens de tota la tarda. Tot tibat va engegar-li a l'altre: "S'ha acabat la nostra relació, fins aquí hem arribat. Això nostre no té futur". Va sortir airós cap a la porta. Per poc em trepitja!!

-- Per sort entra una colla de dones que mostren l'alegria que les envaeix; les acaba de tocar la loto i han decidit fer un viatges juntes.

Són dones independents, sense prejudicis. Se senten joves i resoltes a fer la seva vida. No és la primera vegada que s'ajunten en l'experiència de conèixer món un cop han superat tots els entrebancs que la vida les havia emplaçat per arribar fins aquí: malalties, divorcis, discussions de la parella, obligacions familiars... I per fugir de la soledat la millor fórmula és trobar una bona colla d'amigues i gaudir dels moments.

Però vaja! Veig que ja s'acaben les meues cabòries. L'amo s'aixeca de la taula i ve cap a mi. Farem la passejada de mitja tarda!

Barcelona, 14 de febrer de 2021
Carme Álvarez
Militant de Dones llibertàries

Als nostres companys de militància. Paraules des de Rojava

Recuperem les paraules que enviaren companyes internacionalistes des de Rojava el passat mes d'agost per dirigir-nos a vosaltres, companys, a veure si us inspiren tant com a nosaltres. Les recuperem aquí en un altre intent d'interpel·lar a les actituds pròpies d'una masculinitat opressora que dificulta el camí cap a la revolució. Nosaltres portem molts anys qüestionant-nos i deixant-nos qüestionar, quan us toca a vosaltres? Com expliquen les companyes, cal que vosaltres també creieu que l'alliberament de les dones és necessari per l'alliberament de tota la humanitat...

"Potser us sorprendrà que des de tan lluny aquesta carta vagi per vosaltres i potser el primer que hem de fer és explicar-vos el motiu d'això, que és que al trobar-nos a Rojava i haver compartit formacions, debats, crítiques i reflexions amb companyes del moviment de dones hem pogut posar paraules i posar en ordre moltes idees que ara tenim ganes de transmetre-us, no per vosaltres (només), sinó pel món que estem intentant construir.

Potser al parlar de Rojava a algú li està venint al cap la imatge de les companyes de les YPJ amb la kefiya al cap, el kalashnikov al braç i el somriure al rostre despenjant les banderes de l'Estat Islàmic i obrint escletxes de claror en un món sumit en la penombra. Potser us fixeu només en com les dones han pres les armes, i no mireu per què, ni com. I mirant la part sense el tot, no s'entén la seva dimensió real: les YPJ són, abans que res i sobretot, una manera com es materialitza l'autodefensa d'una ideologia, d'una vida, la de les dones lliures, que es reflecteix en cada jove que pren les armes però que no es pot entendre sense mirar la fotografia sencera. Perquè el moviment de dones kurd és això, i molt més. El moviment de dones kurdes són totes les estructures autònomes que engloben tots els àmbits de la vida, i la ideologia que diu que sense l'alliberament de les dones la societat no serà mai lliure i que només nosaltres, organitzant-nos amb les companyes, podem fer-ho possible.

Avui però, no us escrivim per parlar només d'això. Ens dirigim a vosaltres, no des d'una posició de víctimes del patriarcat sinó reconeixent-vos i reconeixent-nos com a companyes de lluita, per dir-vos que la història ha estat marcada per les que han posat cos i ànima per construir una base, per les invisibles, per les que han confrontat una vida i uns costums que moltes vegades no qüestionem ni intentem canviar. L'objectiu d'escriure-us és dir-vos que nosaltres ja fa temps que vam escollir. Vam escollir lluitar, vam escollir aprendre, vam decidir no deixar-nos trepitjar, convençudes que és des del treball col·lectiu i de base on trobem les eines per seguir construint història, per seguir posant pedres en aquest camí tan llarg que és alliberar-nos com a societat. I si avui hem decidit parlar-vos és perquè vosaltres també heu de decidir.

Entenem que la vida immersa en el capitalisme, en el colonialisme i en el patriarcat condiciona la nostra educació i socialització. Genera la repressió i l'opressió que rebem com a dones i identitats dissidents, que és constant i violenta, perquè també genera la mentalitat patriarcal que reprimeix i oprimeix, i que és igual de constant i violenta. Aquesta mentalitat que, de manera més o menys conscient, encarneu i representeu un dia rere un altre. Tot i això, no us estaríem escrivint si no creguéssim hi ha possibilitat de transformació i de canvi, però només si teniu voluntat de fer-ho. Una voluntat i un canvi que no són negociables, i menys encara per a tots aquells que pretenguin ser revolucionaris, perquè no es pot treballar per ser revolucionari sense treballar alhora per deixar de ser opressor.

Us escrivim per dir-vos que us heu de responsabilitzar d'això, individualment i col·lectivament. Ja no serveix més l'actitud passiva, ni seguir sense sortir de la zona de confort. Ja no val l'actitud cap a la galeria, la quota estètica, el maquillatge que pretén complir unes expectatives per no ser assenyalat, en comptes de complir les pròpies expectatives de no ser masclista. Construir una personalitat revolucionària es basa en recuperar l'essència de qui som, analitzar quines parts del relat capitalista hem assumit com a normalitat i destruir-les, confrontar-nos amb la manera que hem crescut, en la socialització patriarcal que portem a dins. Es basa en enfrontar-nos a les nostres pròpies misèries i tirar endavant de manera col·lectiva. Implicació i coratge són els dos grans trets que al moviment d'alliberament del poble kurd han sigut decisius per obrir debats sobre
masculinitat patriarcal i opressió dins de la lluita.

I tot això no ho heu de fer per nosaltres, per ajudar-nos o per no fer-nos mal, perquè per alliberar-nos i defensar-nos ja ens tenim a nosaltres, sinó pel potencial revolucionari que hi ha en l'alliberament de les dones, que és necessari i imprescindible també per l'alliberament dels homes i per l'alliberament de la humanitat.

Abdullah Öcalan, líder del moviment del poble kurd, diu que cada minut l'home ha de lluitar contra ell mateix i que cada dia cal matar mil vegades l'home dominant, fent referència a la mentalitat patriarcal que hi ha dins de cada un. Això implica no poder relaxar-se ni un segon, implica esforç, energia i no baixar la guàrdia en cap de les relacions que es construeixen, siguin amb les companyes de lluita, amb les companyes de vida o amb les mares. Siguin al carrer, a casa o a la feina, de dia o de nit.

Implica deixar de mirar enfora i aprendre a mirar cap endins, a polititzar els sentiments i tot allò que és personal, a deixar de defensar-se discutint-ho tot amb o sense paraules des de l'anàlisi racional, a buscar en els companys els reflexos d'un mateix. Implica reconèixer el paper d'avantguarda i el potencial revolucionari que tenen els moviments de dones i les dones dins dels diferents moviments, escoltar i llegir el que diuen les companyes, més o menys properes en el temps i en l'espai. Implica preguntar sempre que calgui, no des del qüestiona ment, sinó des de la humilitat i la voluntat sincera d'entendre. Implica entendre que per canviar el món han de canviar també les persones i no només les estructures econòmiques, polítiques... començant per cadascun i cadascuna de nosaltres. Implica prendre seriosament les crítiques de les companyes i treballar per canviar el que s'hagi criticat, des del compromís i la voluntat que no sigui necessari que ens ho tornin a dir. I implica sobretot entendre que quan segueixes sent un home patriarcal no només estàs traint les companyes i el col·lectiu, sinó que estàs traint a tots els valors revolucionaris, tot pel que lluitem.

Construir la base ideològica i organitzar-nos requereix que es facin diferents passos, diferents processos d'estudi, reflexió, debat, creació de consensos... que ens hem saltat varies vegades en els nostres entorns. Per voler anar massa ràpid i respondre a les situacions immediates, a vegades hem deixat de debatre sobre quins són els valors compartits, quina l'estratègia que volem seguir, quines les formes i les relacions que volem construir per fer-ho... I si la base no està clara, si no hi ha convicció individual i col·lectiva, les decisions no seran fermes perquè no tindran un fonament real, es prendran seguint discursos buits, i per tant no aconseguiran generar un canvi ni tenir un impacte
en el nostre entorn.

Reafirmant-nos en què els espais autònoms de dones són imprescindibles, reconeixem també la importància dels espais mixtes per caminar junts, discutir, i crear estructures col·lectives que ens ajudin a donar el millor de nosaltres i a desfer-nos de tot el que portem dins que ens oprimeix a nosaltres i a la resta a través nostre.

Tot i això, fa anys que hem après que la línia que separa la companyonia basada en una ideologia compartida de l'amistat buida de contingut polític, que sovint fa que reproduïu comportaments patriarcals passant de ser de sobte d'amic a enemic, és molt prima. Tan prima, que moltes vegades hem dubtat de vosaltres, i ho seguim fent. Perquè no va de que sigueu bons amb nosaltres, sinó de que cregueu i respecteu l'alliberament de les dones, en totes les situacions, amb totes les companyes i amb totes les conseqüències. Per això, volem que igual que nosaltres, escolliu. Que us comprometeu a arribar tant lluny com calgui, a confrontar els vostres privilegis i el vostre poder, a acabar amb la complicitat opressora que es materialitza en rialles o silencis quan el que caldrien són respostes contundents i a responsabilitzar-vos també del canvi dels altres companys. Si hi ha un compromís, ens hi podreu trobar, però primer necessitem recuperar una confiança que, amb cada una de les paraules d'aquests discursos buits, s'anava fent més petita, i que s'ha de reconstruir omplint-la novament de significat, a través de fets i de realitats concretes.

Però també volem dir-vos que si aquest compromís i aquests fets no hi són, no us donarem legitimitat per ocupar cap tipus d'espai, per molta teoria que sapigueu o per molt bé que parleu. Perquè no podeu agafar allò que us interessa i allò que no us interessa, allò que exigeix un gran esforç, allò que fins i tot fa mal, deixar-ho de banda. Perquè com bé ens ha recordat el moviment kurd, no podem partir la realitat en trossos, ja que aquesta és només una. Calen homes que puguin ser exemples, que puguin ser avantguarda en el procés d'eradicació de la masculinitat patriarcal i de la construcció d'un nou model d'home, i que posin l'alliberament de les dones al centre, com a principi necessari en el camí de la revolució. Perquè encara que a vegades va bé mirar de diferents angles la mateixa realitat, la veritat només és una, i en aquest camí de descobrir-la ja hem vist quina és la seva base: que sense acabar amb el patriarcat no acabarem amb cap opressió."

Companyes internacionalistes a Rojava. Agost 2020
Text original a: https://www.elsaltodiario.com/buen-camino

"Construir una personaitat revolucionària es basa (...) en enfrontar-nos a les nostres pròpies misèries"

Laura Gómez-Pintado
Secretaria Gènere Federació Ensenyament CGT

Les anarcofeministes a la gran Vaga de dones. Barcelona, 1918 (1ª part)

«Que si ve Maura, que si ve Dato, el que mai ve és el pa barato! "Barcelona, cançó popular, 1918.

El gener de 1918, Llibertat Ròdenas fou una de les activistes feministes que participà amb les seves companyes treballadores en la gran revolta de dones de Barcelona. Aquest serà l'inici de la seva carrera com a conferenciant i activista. El seu és un dels pocs noms que apareixen sovint en les cròniques de la vaga que deixà la ciutat a las portes de una gran vaga general i motivà la destitució del governador civil, implantant el toc de queda i la suspensió de garanties jurisdiccionals. El de gener de 1918 fou un conflicte curt, de tres setmanes de durada, del 8 al 26 de gener, amb grans manifestacions de força al carrer i greus aldarulls. Amb la declaració de l'estat de guerra, es va reprimir durament les activistes que havien desfermat la protesta urbana que sota la consigna popular «Per humanitat, dones, totes al carrer!» havien demostrat la seva força. Destaquem que en arribar des de València la família de Llibertat Ròdenas a Barcelona encara se sentia en l'ambient l'entusiasme de la gran mobilització obrerista a l'entorn de las revolució de 1917 a Rússia. També es va plantejar el greu conflicte de les subsistències dins el marc de la guerra europea, que cada hivern amenaçava les llars obreres amb la manca de queviures i carbó i els preus astronòmics d'aquests productes de primera necessitat. Indubtablement, la carn, la farina i el carbó eren venuts pels acaparadors i els comerciants als dos bàndols enfrontats a la guerra, motivant l'escassetat i la pujada dels preus. Els intermediaris no feien res més que agreujar la qüestió, apujant els preus de tot allò imprescindible i que amagaven als seus magatzems per especular. Tot i les bones paraules i els intents de les autoritats de taxar els productes de primera necessitat, les classes treballadores no tenien possibilitat d'adquirir-los i les revoltes es van escampar arreu de l'Estat espanyol amb assalts a forns i botigues, amb l'actuació de la força pública i l'exèrcit que varen ocasionar baralles, enfrontaments i morts en diverses poblacions. L'Estat espanyol, aprofitant la seva neutralitat, treballava per als dos bàndols enfrontats i els capitalistes multiplicaven els seus guanys, no així els obrers, que s'empobrien més i més. A aquesta qüestió vital, s'afegia l'encariment del preu dels habitatges, amb una inflació constant. Atretes per la feina a les fàbriques es va produir un gran desplaçament de persones provinents de les zones rurals cap a les ciutats obreres. Però el que va passar és que amb tanta emigració es van apujar els preus dels lloguers, sobretot en ciutats com Barcelona o València (quadruplicant-se o quintuplicant-se sobre els anys anteriors). Aquest fet serà denunciat per l'activa Lola Ferrer, ja que en qüestió de mesos va passar de pagar set pessetes de lloguer a 30, segons llegim a El Diluvio quan unes 200 activistes femenines acudiren al seu domicili de la plaça del Clot per evitar el seu desnonament (27 gener) enmig d'un gran aldarull. Aquells dies s'havia constituït legalment el Sindicat de Llogaters al carrer Cadena (el dia 6) sota el lema «Llogaters a defensar-se».

SE EXPIDE EL 27 DE Febrero DE 1942.
A VIADIU, LIBERTAD RODENAS DE
CUYA LEGAL ESTANCIA EN MEXICO QUEDA COMPROBADA CON ESTA
(FIRMA DEL PORTADOR)
QUIEN ENTRO EN MEXICO POR VERACRUZ, Ver.
EL 14 de febrero de 1942.
ASILADO POLITICO. IMPRORROGABLE por un año
MEDIA FILIACION DEL INTERESADO
CONSTITUCION FISICA Fuerte. COLOR Blanco.
ESTATURA 1.60. PELO Rubio. CEJAS castañas.
OJOS castaños oscs. NARIZ recta.
MENTON partido. BIGOTE ---
BARBA --- SEÑAS PARTICULARES ninguas.
DATOS COMPLEMENTARIOS
EDAD 46. AÑOS. FECHA EN QUE NACIO 3 de febre. 1893.
ESTADO CIVIL Casada. PROFESION, OFICIO U OCUPACION Su hogar.
IDIOMA NATIVO Cast. OTROS IDIOMAS
QUE HABLA ninguno. LUGAR Y PAIS EN QUE NACIO Sueca, Valencia, España
NACIONALIDAD ACTUAL Española.
RELIGION ninguna. RAZA caucásica.
LUGAR DE RESIDENCIA Hotel "Porvenir" Buenavista
NOMBRE Y DOMICILIO EN MEXICO DE PERSONAS QUE PUEDAN DARLE REFERENCIAS DEL INTERESADO
Dolores Sierra. Victoria 72. Desp. 12. Mexico, D.F.
POR EL JEFE DEL DEPTO. DE MIGRACION.
(FIRMA DEL FUNCIONARIO DE MIGRACION)
EL SUBJEFE.
CARLOS A. GOMEZ.
d. CIUDAD MEXICO el 13 de Febrero de 1943.
© Archivos Estatales, http://pares.culturaydeporte.gob.es

La vaga va començar l'onze de gener quan una dona anònima, Amàlia Alegre, va penjar al Raval un escrit convidant les seves companyes i veïnes a protestar davant el Govern Civil pel preu abusiu de les subsistències i la negativa dels acaparadors del carbó a vendre'l al preu taxat. El cartell deia: «Fora els acaparadors, a defensar-nos de la fam.». Aviat es va multiplicar per obra d'altres mans anònimes de dones: «Carbó barat», «Tenim gana», «Cal abaratir les subsistències» i altres per l'estil. A les poques hores es van reunir unes 500 dones que es van dirigir al Govern Civil, on foren rebudes (una comissió) per Ramon Auñón, marquès de Pilares. A la plaça de Sant Jaume van organitzar una gran cridòria , i ja posades, van anar a protestar a l'Ajuntament on parlaren amb el batlle, el tenor i vinater Manuel Morales Pareja, del Partit Republicà Federal. Era l'inici d'una gran revolta urbana feta i protagonitzada per dones. Alguns diaris es van fer ressò dels aldarulls. Sota el titular «Un exemple a seguir. Lloança de les dones!», El Diluvio de l'11 de gener oferia el conflicte de les subsistències amb detall. Explicava la batalla diària davant les carboneries, arribant-se al motí urbà, tot i que el Govern Civil i l'Alcaldia demanaven que se servís el carbó al preu fixat, cosa que no es fa. El diari explica: "Són les dones, repetim, les que han dit «Prou!» i ensenyen dents i ungles. ¡Lloança a les dones!. ¡Força, heroïnes davant dels acaparadors, dels voraços, dels insaciables llogaters, que cada mes ens apugen els lloguers dels miserables habitatges que habitem! Força, dones, força contra tota aquesta mena d'explotadors!.» I les dones van assaltar les carboneries (segons la premsa a més de doblar el preu del carbó anava amb molta terra i pedretes i el mullaven amb aigua per fer-lo més pesat) que adulteraven fraudulentament el producte. Les cues davant dels establiments no feien més que fer augmentar la tensió i la interacció entre les mestresses de casa que, indignades, perdien les hores i la paciència davant dels especuladors. El conflicte es preparava lentament, ja que les autoritats deixaven fer als botiguers i comerciants i no feien efectius els preus taxats dels productes de primera necessitat. Com dèiem, només alguns òrgans de premsa van emetre les seves queixes, d'altres estaven al mateix costat que els comerciants. Les multes als acaparadors eren només simbòliques i no tenien efectes dissuasius. Durant tres setmanes van succeir aldarulls al carrer protagonitzats per dones i nens (ja els van dur el primer dia de la revolta, a la tarda). Les activistes es negaven que els homes s'afegissin a les desfilades, no volien que capitalitzessin una protesta que elles havien començat. La força pública no es veia amb forces per contenir-les ja que el nombre de dones al carrer cada vegada augmentava més. La dissidència s'escampà per tota la ciutat i els dies 11 i 17 de gener es convocaren mítings en què les dones foren les oradores, un fet excepcional i que demostra la seva implicació i protagonisme. En aquella protesta van reaparèixer els rostres de les antigues activistes urbanes, com Amàlia Alegre i Maria Marín, veterana lluitadora compromesa (llevadora de formació, redactora de premsa i professora racionalista a les escoles del barri de barraques de Pequín (Poble Nou) i el Raval, al seu domicili del carrer de l'Om.. Pocs dies després el pes de la protesta passà de les dones vinculades al republicanisme radical a mans de les joves activistes anarcosindicalistes: Llibertat Ròdenas, Lola Ferrer, Cinta Roigé Roser Dolcet, Ramona Berni i Pepita Not (aquestes dues del grup Los Solidarios).

> "Les dones, a cop de destral, les van destrossar i van fer sortir empleats i clients amagats"

Entre tots els aldarulls d'aquells dies: assalts a botigues, magatzems, topades amb la policia, etc, destaquem els fets del Paral·lel, inèdits en la història de la ciutat i poc investigats fins ara, al meu parer una de les claus de volta del conflicte urbà més important després de la Setmana Tràgica en que el protagonisme femení fou indiscutible. El divendres a la tarda les dones es van dirigir, no cap a les Rambles, sinó cap el Paral·lel, la gran artèria de l'oci nocturn ciutadà, el lloc on els homes es gastaven els diners a les tavernes, els musics halls i els bars que s'anomenaven «de cambreres», eufemisme amb què es referien la prostitució a què es veien abocades moltes proletàries en temps d'atur i escassetat econòmica. Començant per l'Apolo, el Pompeia, el Follies Bergere (on van trencar els vidres de les portes i aconseguiren tancar el teatre), el Moulin Rouge, el Nevelty i molts d'altres van obligar-los a tancar i convidaren les dones que hi treballaven, i a les clientes, a acompanyar-les en la seva protesta. La premsa afirma «A cap hi va quedar un vidre sencer.» Es formà una manifestació d'indignades de 5.000 dones. La violència en contra dels locals «del vici» estava organitzada per diversos grups que es dirigien cap als locals. La premsa detallava: Al Montecarlo van pujar a l'escenari, interrompent la funció, i després de parlar van trencar tots els vidres i els miralls del local, a l'Edèn Concert fins i tot van fer miques la sumptuosa vaixella, a més dels vidres, i a l'Alcázar els empleats van tancar les portes de ferro. Les dones a cops de destral, les van destrossar i van fer sortir empleats i clients que s'hi havien amagat. A La Bombilla, on l'empresari intentà resistir, a banda del vidres, van arrancar el sistema de l'enllumenat elèctric. Després es van dirigir a les botigues del barri i les van fer tancar a més de convidar les dones a la manifestació, davant l'astorament de la policia que no va intervenir, per prudència. (Pocs dies després les colpejarien amb ganes, fins i tot amb baionetes i culates de les seves armes). En arribar als magatzems El Siglo, van demanar que tanquessin i que clientes i dependentes se sumessin a la revolta, però com que no els feren cas, entraren pel darrere (carrer Xuclà) i hi rebentaren tots els vidres. En sonar un tret va intervenir la policia, mentre un altre grup de dones tallaven el pas als tramvies a les Rambles i arrencaven els cartells publicitaris dels laterals i rebentaven els vidres d'un tramvia que va voler passar (un atac a l'odiat marquès de la Foronda, el propietari). Un altre grup, «a la Plaça Universitat, apedregà un quiosc de begudes i va trencar els vidres del Barato, Orri, Jorba i altres. A la nit, per calmar els ànims, va fer acte de presència a tot el centre de la ciutat ,tot el centre de la ciutat la Guàrdia Civil

Continuara...

Dolors Marin. Historiadora

VISIBILITZEM-NOS

HIPÀTIA D'ALEXANDRIA

Pensadora, filòsofa i científica, una de les símbols feministes. És considerada la 1a dona coneguda en fer una contribució substancial al desenvolupament de la matemàtica.

Els moviments feministes l'han reivindicat com a paradigma de dona alliberada, fins i tot, sexualment. Hipàtia es movia amb total llibertat igual que alguns filòsofs hel·lenístics, en una època on no estava ben vist que la dona ensenyés en públic.

Hipàtia d'Alexandria (370 - 415), fou una filòsofa i mestra de l'escola neoplatònica ,la qual va arribar a presidir. Va destacar en els camps de la matemàtica, l'astronomia i la filosofia.

Filla i deixebla de l'astrònom Teón. Va escriure sobre geometria, àlgebra i astronomia, va millorar el disseny dels primitius astrolabis i va inventar un densímetre, per això és considerada com una pionera en la història de les dones en la ciència. Va col·laborar en l'obra del seu pare, però totes les seves obres s'han perdut i només se'n coneixen els títols per referències d' altres autor.

Va ser assassinada cruelment, atacada per uns fanàtics, l'arrossegaren fins a una església, on la van despullar i esquarterar.

VISIBILITZEM-NOS

Dones llibertàries de CGT

Recomanacions

Documental

De mayor quiero ser científica

Aquest mes us proposem una sèrie de petits documentals per a les més menudes de la casa. Es tracta d'una sèrie de documentals en els quals científiques expliquen a la infància en què consisteix el seu treball, per a donar més visibilitat a les dones que treballen en camps que tradicionalment s'han considerat "cosa d'homes"

Literatura

Mujeres invisibles para la medicina 2020
Carme Valls

Per què les dones continuen sent invisibles per a la medicina?
Dones invisibles és un apassionant recorregut pels diferents racons de la salut de la dones, per com es veuen a si mateixes i com permeten que les vegin els altres. Un llibre imprescindible per a totes, qualsevol que sigui la seva edat i les seves necessitats, i per a tots els que desitgin comprendre-les. D'una banda, pretén demostrar com el poder científic essencialment masculí, minimitza patologies com la fibra miàlgia o l'artrosi. Per un altre, encoratja a les dones a empoderar-se, a prendre decisions per si mateixes i a rebel·lar-se.

Art

Autoretrat, Lois Mailou Jones (1905-1998)

Nascuda a Boston el 1905, l'artista i professora afroamericana Lois Mailou Jones és considerada una de les figures més influents del Renaixement de Harlem, un moviment socio-cultural de la dècada del 1920 que reivindicava la identitat afroamericana a través de tot tipus de manifestacions artístiques (literatura, art, música). L'obra de Mailou Jones, que compren pintures, dibuixos, il·lustracions i dissenys tèxtils, és fruit d'una carrera professional de més de set dècades; aquesta, posa en valor les particularitats i atributs propis de la tradició afrocaribenya per lluitar contra la discriminació racial, però també, contra la discriminació per gènere.

La Recepta

FIGUES FRESQUES BANYADES AMB XOCOLATA CRUIXENT

Ingredients
per a 24 unitats

-12 figues fresques

-100 grams de xocolata al 72% (mínim) per a fondre

-10 grams d'oli de coco

-c/n de boletes de xocolata negra cruixents.

Les figues són una fruita que es considera una delicadeses, soles o acompanyant altres aliments
Veureu que és una recepta molt senzilla. A més, podeu prendre aquesta idea per a fer algunes 'llaminadures saludables' diferents, per exemple, podeu tallar les figues en quarts en lloc d'en meitats, arrebossar la xocolata amb avellanes, ametlles o cereals o galetes picats… Aprofiteu el poc que queda de temporada a les figues per a provar aquests bombons tan especials, us encantaran.

Elaboració

Renta molt bé les figues per a preparar-les amb pell, encara que si ho prefereixes (i si no estan massa madures) les pots pelar. Talla la cueta perquè estigui recte i neta, i després talla les figues per la meitat.

Pica la xocolata per a fondre i posa'l en un bol per a microones si el fondràs en ell, o en un bol per a bany maria, aquest últim mètode és més segur, encara que més lent. En el microones hauràs de posar el bol amb la xocolata programant temps de 30 segons, i abans que es fongui completament, bat amb l'espàtula perquè la calor acabi de fondre tota la xocolata sense que es cremi i mantenint la lluentor.

AIXÒ NO M'HO POTS ESTAR DIENT! (HUMOR SOCIAL)

EL DIFICIL 2021 D'EN JORDI, EL MOSSO D'ESQUADRA SENSIBLE

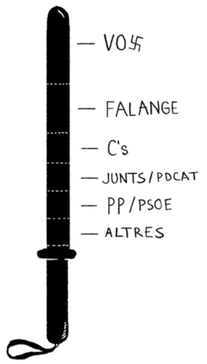

GRAN DE GRÀCIA · 22:54
EN JORDI OBLIGAT A RECICLAR BALES DE GOMA PER HAVER-LI ETZIBAT UN "UALA, QUE FLIPAT!" A EN TRAPERO QUAN VA DONAR LA ORDRE D' ENCAPSULAMENT I APALLISSAMENT A GRAN DE GRÀCIA

El joc de paraules

De flors, o de porta (de 3 lletres)

_ _ _

per @jocsdeparaules

Solució al problema anterior: Psicosi

Escacs

Negres juguen i guanyen

El 1984 es van enfrontar a la ciutat búlgara de Teteven el búlgar Stefan Stefanov (blanques) contra Zsofia Polgar (negres), una de les tres germanes que destacarien aquells anys en les 64 caselles. En aquesta partida, Polgar ens va demostrar el domini i la lucidesa a l'hora de rematar partides de forma harmònica i bonica. S'arriba a la posició del diagrama i l'hongaresa trobarà un moviment que determinarà la partida.

Solució al problema anterior:
...Cf2+, 2. Rg1 Ch3+, 3. Rh1 (ja que si menja amb l'alfil el mat es fa amb les torres) … Tf1+ i el mat ja és inevitable 4. Txf1 Txf1, 5. Axf1 (única) … Dxg1#

Sudoku

	5			8	7			6
		4						2
		9	3	2		7	5	4
9		5						7
	2			6				
6	4	7	2					
7		3	8			6		5
			9	7		3	4	8
4		2	5					

Partint d'alguns nombres ja disposats en algunes de les caselles, cal completar les caselles buides amb números del 1 al 9 sense que es repeteixin per fila, columna o regió.

Solució:

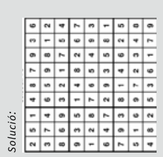

Compaginar l'assessorament jurídic sense deixar la lluita sindical

Hem entrevistat a la Mª Isabel Molina, graduada social, que des de fa ja 28 anys ha estat i està assessorant al gabinet jurídic de CGT Baix Llobregat, Sabadell, Terrassa i durant un temps a Rubí. Des del gener ha deixat d'exercir al Baix Llobregat, per anar avançant cap a la seva merescuda jubilació. Es mereix una entrevista perquè ens expliqui la seva experiència al llarg de tots aquests anys de professió.

Quina és la teva professió i quants anys portes exercint aquesta professió?
Soc Graduada social des de març 1989, fa 32 anys
Quants anys fa que estàs en l'assessorament jurídic en CGT? Uns 28 anys

Què et va portar a estudiar aquesta carrera?
Sempre he estat reivindicativa i d'esquerres. Vaig viure l'època franquista, on els moviments ciutadans, les manifestacions permanents i les lluites eren contínues.

Ja en el meu últim treball vaig formar part del comitè d'empresa, on em van acomiadar dues vegades i a totes ens van haver de readmetre, per pressió amb la lluita: concentracions, solidaritat, vagues, inspecció de treball, conciliacions, judicis , vam revolucionar el sector (hoteleria).

Una lesió en el túnel metacarpià (malaltia professional) amb dues operacions, i l'ajuda d'un advocat amic, em van encoratjar per estudiar la llicenciatura i continuar la tasca que ja feia des de la classe treballadora, ajudant-los des d'una altra perspectiva.

Vaig, doncs, començar a estudiar, treballant, mentre militava sindicalment. L'últim any de carrera estava embarassada del meu primer fill, però vaig continuar fins acabar el curs.

Quan el meu fill tenia un any i mig vaig acomiadar-me de l'hotel i vaig anar a treballar a dos ajuntament fent programes de plans d'ocupació.

Després em vaig quedar embarassada del segon fill, i vaig decidir encoratjar-me i muntar el meu propi despatx, auto ocupar-me.

Vaig estar compaginant el treball en el despatx, amb impartir cursos de reciclatge i d'autoocupació (en aquella moment hi havia molts diners per formació pels que venien de la CE), i per descomptat la criança gens fàcil dels meus fills (un d'ells té una disminució).

I al cap de poc temps vaig entrar a fer assessorament jurídic a CGT Baix Llobregat, i una mica més tard a CGT Sabadell.

Que experiències has tingut en CGT?

CGT sempre m'ha fet confiança .En tot moment he estat molt acollida i m'he sentit entre iguals a nivell ideològic. Sentia que realment estava defensant els interessos de les treballadores, amb el suport del sindicat, anteposant els interessos de les afectades , per sobre del "políticament correcte"

Quins casos assenyalaries?

Sempre gaudeixo molt en cada cas, i em lliuro a aquest amb tota l'anima i el cos.

He portat casos molt bonics com les 660 acomiadades de SEAT pel ERE discriminatori cap a CGT. També casos d'assetjament laboral i sexual. Molts per discriminació sindical. Moltes invalideses, majoritàriament de dones pels tipus de treballs que fan, reclamacions de baixes mèdiques per risc d'embaràs, reclamacions per conciliació. I molts acomiadaments.

Quines actituds destacaries?

Era curiós veure com alguns advocats d'empreses es quedaven sorpresos que fos una dona la que defensés a treballadores del metall, sobretot de CGT, perquè consideren que els metal·lúrgics són homes. Fins i tot algun advocat ha arribat a preguntar-me "com m'ensurto entre tants homes".

Has trobat actituds masclistes pels jutjats cap a tu?

Al començar a exercir, quan encara ets una mica inexperta, un advocat de la "vella escola" enmig del judici em va dir "sents nena?", Jo de seguida vaig demanar al jutge que es reflectís en acta l'actitud del lletrat i que demanés disculpes. El jutge li va cridar l'atenció. L'advocat em va fulminar amb la mirada. En sortir del judici el pèrit mèdic d'aquesta mútua a qui representava l'advocat va demanar-me disculpes.

Actualment penso que no hi ha actituds masclistes, perquè ara són més jutgesses dones que homes. Som moltes dones exercint la professió: graduades socials, advocades, perites mèdiques, jutgesses.

Per això el tracte és igualitari. I perquè les dones que portem anys som unes lluitadores, i marquem aquesta igualtat.

Tens més consultes d'homes que de dones?

No, està molt equilibrat. Com no estic centrada en un sol sector, veig de tots els sexes. Per suposat hi ha sectors que són clarament més feminitzats o masculinitzats. Feminitzats com neteja, tèxtil. A la construcció tot homes.

Els teus clients t'han tractat diferent per ser dona?

Sí, en alguns casos concrets, però no a CGT. Durant la crisi 2008 al fer fallida la construcció, la majoria de treballadors eren marroquins i pakistanesos. Quan veien que era una dona qui els anava a defensar es quedaven sorpresos, i a l'acomiadar-se no donaven la mà .

Explica alguna altra anècdota

He hagut de fer callar a més d'un home, que acompanyava a la seva parella quan el cas era d'ella, ells volien explicar el que li succeïa a ella. Amb arguments com "jo ho sé explicar millor", sempre els he dit, "però qui està patint aquesta situació???, doncs que ho expliqui ella, ho entendré".

Més casos curiosos. Dones assetjades en l'empresa, amb atacs d'ansietat que no volien reconèixer o no s'atrevien a denunciar el que estava succeïnt.

Que més voldries afegir.
Fem moltes vegades de psicòlogues. Les dones, sobretot vénen aclaparades per la responsabilitat de les cures, el treball, la criança...

És un treball que gaudeixo molt, malgrat que no sempre es guanyi tot en els jutjats. Jo sempre insisteixo a totes que cal continuar amb la lluita sindical.

Rosalia Molina

Redacció Catalunya

CGT
www.cgtcatalunya.cat

VOLS AFILIAR-TE?
Descarrega't aquí el full d'afiliació
Omple'l i porta'l a qualsevol seu de CGT de Catalunya
o envia un correu electrònic a:
afiliacio@cgtcatalunya.cat